

77508

בג"ץ 8298/15

**בבית המשפט העליון
בשבתו כבית משפט גבוה לצדק**

1. אלון מימון
2. קיטיפום פוטבטים
3. האגודה לזכויות האזרח בישראל
4. המוקד לפליטים ומהגרים
ע"י ב"כ, עו"ד עודד פלר ואח'
מהאגודה לזכויות האזרח בישראל
מרח' נחלת בנימין 75, תל-אביב - יפו 6515417
טל': 03-5608185 ; פקס': 03-5608165

העותרים

נ ג ד

שר הפנים
ע"י פרקליטות המדינה
משרד המשפטים, ירושלים
טל': 02-6466157 ; פקס: 02-6467011

המשיב

תגובה מקדמית מטעם המשיב

1. בהתאם להחלטת בית המשפט הנכבד, ולבקשות ארכה מוסכמות, מתכבד המשיב להגיש תגובתו לעתירה כדלקמן.
2. עניינה של העתירה הוא בבקשת העותר 2, אזרח תאילנדי ותושב קבע בישראל, לקבל אזרחות ישראלית, בתנאים שבהם מוקנית אזרחות ישראלית לבן זוג הנשוי לאזרח ישראלי (ובכלל זה, ללא שיידרש לוותר על אזרחותו הזרה), מכוח הקשר הזוגי שלו לעותר 1, אזרח ישראלי.

עיקרי העובדות הצריכות לעניין

3. העותר 2, יליד 1984, הוא אזרח תאילנדי, אשר קיבל רישיון לישיבת קבע בישראל כבן-זוגו של העותר 1, אזרח ישראלי, יליד 1982, כפי שיפורט להלן.
4. ביום 3.7.08 הוגשה בקשה להסדרת מעמדו של העותר 2 מכוח חיים משותפים עם העותר 1. העותר 2 החל בהליך המדורג לקבלת מעמד מישראל מכוח נוהל מסי 5.2.0009 "נוהל הטיפול במתן מעמד לבני זוג של אזרחים ישראלים, לרבות בני אותו מין" (להלן: **נוהל הידועים בציבור**). במסגרת ההליך המדורג, ניתן לו בתחילה רישיון ישיבה מסוג ב/1, וביום 19.10.09 ניתן לו רישיון לישיבת ארעי מסוג א/5 שתוקפו הוארך מעת לעת. ביום 36.6.15 הוענק לעותר 2 רישיון לישיבת קבע בישראל.

5. ביום 7.6.15 הגיש העותר 2 בקשה להתאזרחות לפי סעיף 5 לחוק האזרחות, התשי"ב-1952. במסגרת הטיפול בבקשה זו, נדרש העותר 2 לוותר על אזרחותו הזרה, לפי סעיף 5(א)(6) לחוק האזרחות.
6. העותר 2 ביקש לפטור אותו מתנאי זה (מכתב בנדון צורף כנספח ע/1 לעתירה). ולאחר שבקשה זו סורבה (נספח ע/2 לעתירה), הגיש – באמצעות האגודה לזכויות האזרח – ערר מפורט על ההחלטה (נספח ע/3 לעתירה).
7. ביום 14.10.15 ניתנה החלטת מנהל המחלקה לאזרחות ברשות האוכלוסין וההגירה בערר העותר 2. צוין כי הנימוקים שהובאו במכתבו של העותר 2 לפטור אותו מהתנאי שעניינו ויתור על אזרחות זרה – אינם מהווים עילה לפטור. עוד צוין כי פטור לפי סעיף 7 לחוק האזרחות, ניתן רק לבני זוג נשואים, ולא לידועים בציבור.
8. מכאן העתירה דנן. העותרים טוענים כי יש לקבוע כי בני זוג ידועים בציבור של אזרחים בישראל יוכלו להתאזרח בישראל במסלול ובתנאים שבהם מתאזרחים בני זוג הנשואים לאזרחים ישראלים. זאת, או על-ידי פרשנות של סעיף 7 לחוק האזרחות; או על-ידי שימוש בסמכות לפטור מתנאים להתאזרחות לפי סעיף 6 לחוק האזרחות; או על-ידי סעיף 9 לחוק האזרחות שעניינו הענקה.

המסגרת הנורמטיבית: חוק האזרחות

9. סעיף 1 לחוק האזרחות מפרט את הדרכים שבהן נקנית אזרחות ישראלית, וזו לשונו:

1. מבוא

"אזרחות ישראלית נקנית -
 מכוח שבות לפי סעיף 2,
 מכוח ישיבה בישראל לפי סעיף 3,
 מכוח לידה לפי סעיף 4,
 מכוח לידה וישיבה בישראל לפי סעיף 4א,
 מכוח אימוץ לפי סעיף 4 ב,
 מכוח התאזרחות לפי הסעיפים 5 עד 8,
 או מכוח הענקה לפי סעיף 9.
 לא תהיה אזרחות ישראלית אלא לפי חוק זה."

10. סעיף 5(א) לחוק האזרחות מונה את תנאי החובה המצטברים להתאזרחות בגיר שאיננו אזרח ישראלי:

5. התאזרחות

"(א) בגיר שאיננו אזרח ישראלי יכול לקבל אזרחות ישראלית על ידי התאזרחות אם נתקיימו בו תנאים אלה:
 (1) נמצא בישראל;

- (2) היה בישראל שלוש שנים מתוך תקופת חמש שנים שקדמה ליום הגשת בקשתו;
 (3) זכאי לשבת בישראל ישיבת קבע;
 (4) השתקע בישראל או שיש בדעתו להשתקע בה;
 (5) יודע ידיעת-מה את השפה העברית;
 (6) ויתר על אזרחותו הקודמת או הוכיח שיחדל מהיות אזרח-חוץ לכשיהיה לאזרח ישראלי."

11. התנאי הרלוונטי לענייננו קבוע בסעיף 5(א)(6) לחוק, שצוטט לעיל, ולפיו על המבקש להתאזרח להראות כי הוא "ויתר על אזרחותו הקודמת או הוכיח שיחדל מהיות אזרח-חוץ לכשיהיה לאזרח ישראלי".

12. סעיף 6 לחוק האזרחות מונה רשימה של מקרים שבהם יינתן פטור מהתנאים הקבועים בסעיף 5(א) לחוק (כולם או מקצתם), וכן קובע את סמכותו של שר הפנים לפטור את המבקש להתאזרח מן התנאים הללו במקרים מסוימים:

6. פטור מתנאים להתאזרחות

(א) (1) [...] מי ששירת שירות סדיר בצבא-הגנה לישראל [...] (2) מי ששיכל בן או בת בשירות כזה, פטורים מהתנאים שבסעיף 5(א), פרט לתנאי שבסעיף 5(א)(4).

(ב) מי שמבקש להתאזרח אחרי שהצהיר לפי סעיף 2(ג)(2), פטור מהתנאי שבסעיף 5(א)(2).

(ג) מי שערב הקמת המדינה היה נתין ארצישראלי פטור מהתנאי שבסעיף 5(א)(5).

(ד) שר הפנים רשאי לפטור את המבקש מהתנאים שבסעיף 5(א)(1), (2), (5) ו-6, כולם או מקצתם, אם יש לדעתו סיבה מיוחדת המצדיקה את הפטור.

(ה) שר הפנים רשאי, לפי שיקול דעתו, להעניק אזרחות ישראלית בדרך של התאזרחות לתושב בגיר של אזור המוחזק על ידי צבא-הגנה לישראל שביקש להתאזרח, אף אם לא נתקיימו בו התנאים שבסעיף 5(א), אם שוכנע השר כי המבקש מזדהה עם מדינת ישראל ויעדיה והוא או בן משפחתו פעלו פעולה של ממש לקידום הבטחון, הכלכלה או עניין חשוב אחר של המדינה או שהענקת האזרחות כאמור הוא מענינה המיוחד של המדינה."

13. במסגרת נוהל משרד הפנים מס' 4.4.0001 "נוהל הטיפול בבקשות התאזרחות לפי סעיפים 8-5 לחוק" (להלן: נוהל ההתאזרחות), נקבעו פטורים נוספים, מכוח סמכותו האמורה של שר הפנים לפי סעיף 6(ד) לחוק האזרחות.

בפרט, נקבע כי הורה לחייל יוכל להתאזרח מבלי שהדבר יותנה בויתור על אזרחות קודמת (סעיף ב.8.4 סיפה וסעיף ג.9.5. לנוהל ההתאזרחות); כי מי שגילו מעל 60 פטור מידיעת השפה העברית (סעיף ג.9.6. לנוהל ההתאזרחות); כי תושב שהתגייר בגיור ממלכתי מוכר – פטור מויתור על אזרחות קודמת (סעיף ג.9.7. לנוהל ההתאזרחות). עוד

קובע הנוהל כי מי שמבקש פטור מוויתור על אזרחות זרה מטעמים אחרים, שאינם מנויים בחוק או בנוהל, תועבר בקשתו לבחינת המטה (סעיף ג.13.3 לנוהל ההתאזרחות).

צילום נוהל מס' 4.4.0001 "נוהל הטיפול בבקשת ההתאזרחות לפי סעיפים 5-8 לחוק" מצורף ומסומן מש/1.

14. מהאמור עולה כי הכלל הוא, בכל הקשור להתאזרחות, הוא כי המתאזרח נדרש לוותר על אזרחותו הזרה כתנאי לקבל אזרחות ישראלית. הפטורים הקבועים בסעיף 6 הם בבחינת חריגים לכלל זה, וגם סמכותו של שר הפנים לפטור מבקש להתאזרח מתנאי זה רלוונטית כאשר ישנה "סיבה מיוחדת המצדיקה את הפטור" [סעיף 6(ד) לחוק האזרחות – ההדגשה הוספה].

15. חריג נוסף לדרישה לוותר על אזרחות זרה כתנאי להתאזרחות, הוא זה הקבוע בסעיף 7 לחוק האזרחות, שכותרתו "התאזרחות של בעל ואשה":

"בעל ואשתו שאחד מהם אזרח ישראלי או שאחד מהם ביקש להתאזרח ונתקיימו בו התנאים שבסעיף 5(א) או הפטור מהם, יכול השני לקבל אזרחות ישראלית על ידי התאזרחות, אף אם לא נתקיימו בו התנאים שבסעיף 5(א)."

ההליך המדורג לרכישת מעמד בישראל מכוח חיים משותפים וקשר זוגי עם ישראלי

16. בישראל, כמו ברבות ממדינות העולם, מוסדרת אפשרותו של אזרח או תושב ישראלי לבקש את הסדרת מעמדו של בן זוג זר בישראל. הסדרים אלה נותנים ביטוי למחויבותה של המדינה לזכות לחיי משפחה, הכוללת את זכותו של הפרט לבחור את בן זוגו ולתקים עמו משפחה.

17. כפי שנפסק בעניין סטמקה :

"מדינת ישראל מכירה בזכותו של האזרח לבחור לו בן זוג כרצונו ולהקים עמו משפחה בישראל. ישראל מחויבת להגנה על התא המשפחתי מכוחן של אמנות בין לאומיות [...] והגם שאמנות אלו אינן מחייבות מדינות זרואחרת בנושא של איחוד משפחות, הכירה ישראל – הכירה ומכירה היא – בחובתה לספק הגנה לתא המשפחתי גם על דרך מתן היתרים לאיחוד משפחות. כך סיפחה עצמה ישראל לנאורות שבמדינות, אותן מדינות המכירות – בכפוף לסייגים של ביטחון המדינה,

שלום הציבור ורווחת הציבור – בזכותם של בני משפחה לחיות
בצוותא אחד בטריטוריה שיבחרו בה [...]”

18. אין מדובר ברכישת מעמד אוטומטית, כי אם בהליך מדורג רב-שלבי, המוסדר בנהלי רשות האוכלוסין. גם לעניין זה התייחס בית המשפט הנכבד בפרשת סטמקה: ”המדינה זכאית – כמקובל בעולם כולו – לבקרה ולפיקוח על הליכי הקניית זכויות לבן הזוג הזר, ובדרך הטבע תנקוט המדינה מדיניות של שלבים. כן יסכימו הכול, כך יש להניח, כי המעבר משלב לשלב (הוא הדין במשך כל שלב ושלב) יתלה עצמו בהמשך קיומו של קשר הנישואין ובהיעדר מניעה ביטחונית או פלילית להמשך ההליך.”
19. מכוח סעיף 7 לחוק האזרחות, הותקן נוהל מס' 5.2.0008, ”נוהל הטיפול במתן מעמד לבן זוג זר הנשוי לאזרח ישראלי” (להלן: נוהל 5.2.0008). בתמצית, קובע נוהל הנשואים, כי בן זוג זר שנישא לאזרח ישראלי, רשאי הישראלי להגיש בקשה להסדרת מעמדו בישראל של המוזמן. במהלך בדיקת הבקשה יינתן למוזמן רישיון שהיה ועבודה מסוג 1/ב לתקופה של עד חצי שנה, ועם אישור הבקשה, ניתן יהיה להתחיל בהליך המדורג אשר במסגרתו יינתן למוזמן רישיון לישיבת ארעי (א/5) לתקופה של שנה וזאת למשך 4 שנים במצטבר, שבסיומן – בהיעדר מניעה – יוכל המוזמן להתאזרח, בפטור מן הדרישה לויתור על אזרחות זרה הקבועה בסעיף 5(א) לחוק האזרחות (ראו סעיף 9.ט לנהל 5.2.0008).
- צילום נוהל מס' 5.2.0008 ”נוהל הטיפול במתן מעמד לבן זוג זר הנשוי לאזרח ישראלי” מצורף ומסומן מש/2.
20. הגם שהחוק החרות עוסק ב”רחל בתך הקטנה” בזר הנשוי לאזרח ישראלי (סעיף 7 לחוק האזרחות), מדיניות משרד הפנים היא לאפשר קניית מעמד לבן זוג של אזרח או תושב ישראלי, גם אם מדובר בזוגיות וחיים משותפים ללא נישואין. זאת, מכוח סמכויותיו הכלליות של שר הפנים לפי חוק הכניסה לישראל. כפי שציין בית המשפט הנכבד בעניין אורן: ”מדיניות משרד הפנים הנדונה לפנינו מכירה בצורך לספק הגנה לא רק לתאים משפחתיים המבוססים על קשר של נישואין, אלא גם לאלה המבוססים על זוגיות במתכונת של ידועים בציבור. חשיבותה של המדיניות האמורה מתחדדת לנוכח המציאות הנורמטיבית בישראל, לפיה נשלטים דיני הנישואין על ידי הדין הדתי ובכך מוצב מחסום בפני נישואין בין בני דתות שונות.”
21. לצורך כך הותקנו נהלים העוסקים בהסדרת הליך מדורג לבני זוג של ישראלים, שאינם נשואים. הנוהל התקף היום הוא נוהל מס' 5.2.0009 ”נוהל הטיפול במתן מעמד לבני זוג של אזרחים ישראלים, לרבות בני אותו מין” (להלן: נוהל 5.2.0009). ככלל, קובע נוהל 5.2.0009 כי אזרח ישראלי יכול להגיש עבור בן-זוגו הזר בקשה למתן מעמד בישראל, ולאחר ביצוע הבדיקות הצריכות לעניין, יקבל בן הזוג רישיון ישיבה מסוג 1/ב כללי

לתקופה של שנה, אשר יוארך – בכפוף לביצוע בדיקות – לתקופה מצטברת של 3 שנים. לאחר מכן, ישודרג מעמדו לרישיון ישיבה מסוג א/5, אשר יוארך מדי שנה לתקופת מצטברת של 4 שנים. בתום התקופה, יוכל בן הזוג המוזמן להגיש בקשה לקבל רישיון לישיבת קבע בישראל. הנוהל קובע פרקי זמן שונים עבור בן זוג זר של תושב ישראלי.

צילום נוהל מס' 5.2.0009 "נוהל הטיפול במתן מעמד לבני זוג של אזרחים ישראלים, לרבות בני אותו מין" מצורף ומסומן מש/3.

עמדת המשיב

22. עמדת משרד הפנים היא כי לעניין רכישת מעמד בישראל, הדין מכיר בהבחנה בין זוגות נשואים לבין זוגות שאינם נשואים (ידועים בציבור).
23. הגם שהחוק, הפסיקה ורשויות המינהל מעניקים בהקשרים רבים הכרה בקשר זוגי ללא נישואין (ידועים בציבור), "עדיין קיים הבדל מהותי בין מוסד הנישואים כדת וכדין הנערך בתור 'אקט ציבורי של המדינה' [...] לבין מוסד ה'ידועים בציבור', המבוסס בעיקרו על הסכם בין הצדדים בלבד" (בג"ץ 693/91 אפרת נ' הממונה על מרשם האוכלוסין, מז(1) 771, 749 (1993)).
24. כאמור, העתירה דן מתמקדת בשלב ההתאזרחות, ובפרט בדרישת הוויתור על אזרחות זרה, אבל הבחנה נוספת בין נשואים לבין ידועים בציבור היא משך ההליך המדורג. עמדת המשיב היא כי כאשר מדובר בקשר ללא נישואין, נדרש פרק זמן ארוך יותר לשם בחינת כנות הקשר ואיתנותו. קשר של נישואין יוצר מעצם טיבו והגדרתו שינוי סטטוס כלפי כולי עלמא, בעל השלכות משפטיות מיידיות, ולכן מקים הנחה לכאורית (שאינה חלוטה כמובן) בדבר רצינותו של הקשר וכנותו, לעומת קשר זוגי שבגדרו לא בוצע שינוי סטטוס. על כן, לא ניתן לקבל את טענתם הכללית של העותרים כי יש להביא להאחדה בין ההליך המדורג של זוגות נשואים לבין זוגות שהם ידועים בציבור.
25. בהקשר שבו עסקינן, של ההתאזרחות ותנאיה, נוקט סעיף 7 לחוק האזרחות בלשון "בעל ואשתו", ומכאן כבר למד בית המשפט הנכבד בעניין אורן כי למוסד הנישואין – כשלעצמו – יש השפעה על מתן הקלה בהליכי התאזרחות:

"בעוד שבכל הנוגע להסדרת מעמדו של זר מכוח היותו ידוע בציבור של אזרח ישראלי מצויים אנו בגדר שיקול דעתו הרחב של שר הפנים מכוח הוראות חוק הכניסה לישראל, הרי שהסדרת מעמדו של זר הנישא לאזרח ישראלי מעוגנת בהוראות חוק חרות, הוא חוק האזרחות. בן הזוג הזר אמנם אינו זכאי "אוטומטית" לאזרחות ישראלית מכוח נישואיו לאזרח

ישראלי [...] אך העניין מסור לשיקול דעתו של שר הפנים;
ומהוראות סעיף 7 לחוק האזרחות ניתן ללמוד כי למוסד
הנישואין, ככזה, יש השפעה על מתן הקלה בהליכי
ההתאזרחות." [ההדגשה הוספה – הח"מ]

26. לנוכח לשונו המפורשת של סעיף 7 לחוק, וההבחנה שכבר הוכרה בפסיקה בין ידועים
בציבור לבין זוגות נשואים בכל הקשור לרכישת ממעמד בישראל, בהקשרים שונים,
עמדת המשיב היא כי סעיף 7 (וההקלות הניתנות במסגרתו) חל על זוגות נשואים בלבד,
ואילו התאזרחות של אדם שקיבל רישיון לשיבת קבע בישראל במסגרת ההליך המדורג
לידועים בציבור, הוא כפי שמתאזרח כל תושב קבע אחר בישראל – בהתאם לתנאים
הקבועים בסעיף 5(א) לחוק האזרחות (ובפרט, הדרישה שיוותר על אזרחותו הזרה).

27. ניתן ללמוד על העובדה שהמחוקק בחר לייחד הסדרים בתחום ההגירה והמעמד דווקא
לסטטוס של נישואין, גם על יסוד חקיקה עדכנית שחוקקה הכנסת בשנים האחרונות.
במסגרת חוק ברית הזוגיות לחסרי הדת, התשי"ע-2010, נקבע כי הגם שככלל דינם של בני
זוג הרשומים במרשם הזוגיות כדין בני זוג נשואים (סעיף 13(א)(1) לחוק), הרי שלעניין
חוק האזרחות (כמו גם ביחס לחוקים אחרים שעוסקים בהגירה ומעמד), לא ייחשבו בני
זוג אשר נרשמו במרשם הזוגיות לזוג נשוי (סעיף 13(ג)(1) לחוק):

13. (א) בכפוף להוראות סעיף זה –
(1) דין בני זוג הרשומים במרשם הזוגיות לפי הוראות חוק
זה, כדין בני זוג נשואים;
(2) דין בני זוג שרישומם במרשם הזוגיות נמחק, כדין בני
זוג שנישואיהם הותרו;
(3) דין אדם שבן זוגו נפטר בעת שהיה רשום כבן זוגו
במרשם הזוגיות, כדין אלמן.

(ב) הוראות חוק יחסי ממון בין בני זוג, התשל"ג-1973
(בסעיף זה – חוק יחסי ממון), יחולו על בני זוג הרשומים
במרשם הזוגיות, בשינויים המחויבים ובשינוי זה: בלי לגרוע
מהוראות סעיף 2 לחוק יחסי ממון, הסכם ממון בין בני זוג
הבאים בברית הזוגיות יכול שיאומת גם בידי רשם הזוגיות בעת
הרישום במרשם הזוגיות לפי הוראות סעיף 8 או בעת מחיקת
הרישום כאמור בידי הרשם לפי הוראות סעיף 10(ג), וזאת לאחר
שנוכח כי בני הזוג עשו את ההסכם בהסכמה חופשית וכי הם
מבינים את משמעותו ותוצאותיו; אומת הסכם ממון בידי רשם
הזוגיות, דינו לכל דבר ועניין, פרט לערעור, כדין פסק דין של
בית המשפט.

(ג) על אף הוראות סעיף קטן (א) –
(1) ההוראות לפי חוק האזרחות, התשי"ב-1952, חוק
השבות, התשי"א-1950, וחוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952,
החלות על בני זוג נשואים, לא יחולו על בני זוג הרשומים
במרשם הזוגיות;

(2) הוראות החיקוקים המנויים בתוספת החלות על בני זוג
נשואים, יחולו על בני זוג הרשומים במרשם הזוגיות רק לאחר
שחלפו 18 חודשים מיום שבני הזוג נרשמו במרשם הזוגיות;

השר, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, רשאי, בצו, לשנות את התוספת.

(ד) הוראות סעיף זה לא יחולו לעניין זכויות וחובות על פי הדין האישי ולעניין רישום לפי חוק מרשם האוכלוסין.]
ההדגשה הוספה – הח"מ]

כלומר, גם בדבר חקיקה מן העת האחרונה, בחר המחוקק לשמר את ההתייחסות המובחנת לסטטוס של נישואין בכל הקשור לדברי חקיקה העוסקים בהגירה ובמעמד, ובפרט ביחס לחוק האזרחות שבו עוסקת העתירה דנן.

כיצד הדברים משליכים על ענייננו? אם בקביעת ההסדר הנוגע לברית הזוגיות אשר היא זוגיות רשומה ומוכרת, אשר המחוקק רואה בה ככלל כשוות ערך לנישואין, הוחלט ב"רחל בתך הקטנה" לסייג את התחולה לגבי חקיקת הגירה ומעמד, ולקבוע בפרט כי מי שרשום בברית הזוגיות אינו יכול ליהנות מההקלות הקבועות בחוק האזרחות לזוג נשוי, הרי שהדברים נכונים בבחינת קל וחומר ביחס לידועים בציבור.

28. העותרים טוענים לחלופין, כי גם אם סעיף 7 אינו חל במישרין על זוגות של ידועים בציבור, הרי שיש לפטור אותם מן התנאים הכרוכים בהתאזרחות בהתאם לסמכותו האמורה של שר הפנים לפי סעיף 6(ד) לחוק האזרחות. אלא, שסעיף זה קובע כי שר הפנים רשאי לפטור, "אם יש לדעתו סיבה מיוחדת המצדיקה את הפטור". מכאן ניתן ללמוד כי מדובר בחריג לכלל, ועמדת משרד הפנים היא כי לא הונחה תשתית לכך שיש הצדקה מיוחדת לפטור תושבי קבע אשר קיבלו את מעמדם במסגרת הליך מדורג מן התנאי של ויתור על אזרחות זרה, לעומת כל תושבי קבע אחר אשר מבקש להתאזרח. מטעם זה, אין עילה להשתמש בסמכות שר הפנים לפי סעיף 9 לחוק האזרחות, שגם אליה מפנים העותרים.

29. לא למותר לציין כי העותר 2, אשר השלים את ההליך המדורג וקיבל רישיון לשיבת קבע, יכול להתאזרח – ככל שהוא רוצה בכך – בהתאם לתנאים הקבועים בסעיף 5(א) לחוק האזרחות (לרבות ויתור על האזרחות הזרה). עוד נוסף כי העותר 2 הוא תושב קבע, וככל שהוא אינו מעוניין, מטעמיו, לוותר על אזרחותו הזרה, הוא יכול להישאר במעמד זה אשר מקנה לו את כלל הזכויות החברתיות והכלכליות המוענקות לתושבי ישראל, לרבות הזכות לשהות בארץ דרך קבע, הזכות לביטוח בריאות, ביטוח לאומי וכיו"ב.

30. זאת אמרנו, כדי לשים את הדברים בהקשרם הראוי, שכן אין כל פגיעה בזכות לחיי משפחה, שעליה מרחיבים העותרים בעתירתם, וגם אין כל פגיעה באפשרותו של אזרח ישראלי להקנות לבן-זוגו מעמד של קבע בישראל. העותר 2 מחזיק כאמור ברישיון לשיבת קבע, לאחר שהשלים את ההליך מדורג מכוח הקשר הזוגי, נהנה מכלל הזכויות

שמהן נהנים תושבי ישראל, ולכן אין כל פגיעה באפשרות לקיים משק בית משותף עם העותר 1.

31. השאלה היחידה שמעלה עתירה זו, היא אם כתנאי להתאזרחותו, יש עילה לפטור אותו מן הדרישה שיוותר על אזרחותו הזרה – דרישה המוצבת לכלל תושבי ישראל המבקשים להתאזרח, למעט החריגים המנויים בחוק ובנוהל. נשוב ונזכיר כי ההחלטה אם להתאזרח אם לאו, היא החלטה של העותר 2, ואין כל מניעה – כלל שאין ברצונו לוותר על האזרחות הזרה – כי ימשיך להחזיק ברישיון לישיבת קבע, אשר מקנה לו – כאמור – את כל הזכויות שמהם נהנים תושבים ישראל.

32. בנוסף, ככל שיש בידו אסמכתאות או טיעונים נוספים המצדיקים לשיטתו את מתן הפטור מוויתור על האזרחות התאילנדית, בנסיבותיו הפרטניות, הוא רשאי לפנות בבקשה חדשה, שתבחן במהירות הראויה.

היום, כ"ח באדר א תשע"ו

08 במרץ 2016

יונתן ברמן, עו"ד

סגן בכיר בפרקליטות המדינה

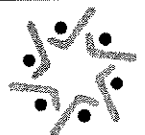
תוכן עניינים נספחים

שם הנספח	נספח
צילום נוהל מסי' 4.4.0001 "נוהל הטיפול בבקשת ההתאזרחות לפי סעיפים 5-8 לחוק"	מ/ש 1
צילום נוהל מסי' 5.2.0008 "נוהל הטיפול במתן מעמד לבן זוג זר הנשוי לאזרח ישראלי"	מ/ש 2
צילום נוהל מסי' 5.2.0009 "נוהל הטיפול במתן מעמד לבני זוג של אזרחים ישראלים, לרבות בני אותו מין"	מ/ש 3

מש/1

צילום נוהל מס' 4.4.0001 "נוהל
הטיפול בבקשת ההתאזרחות
לפי סעיפים 5-8 לחוק"

מספר נוהל: 4.4.0001
דף 1 מתוך 9
תאריך עדכון: 4.3.2014

תחום: אזרחות	 רשות האוכלוסין וההגירה
נושא: התאזרחות לפי סעיפים 8-5	

נוהל הטיפול בבקשת התאזרחות לפי סעיפים 8-5 לחוק

א. מטרת הנוהל

לקבוע את השיטה לטיפול בבקשה להתאזרחות של מי שמחזיק ברשיון לישיבת קבע.

התראה: מסירת מידע שגוי או חלקי למבקש עלולה לגרום לאובדן אזרחותו האחרת. יש להפנות את המבקש תחילה לנציגות מדינת אזרחותו לבירור השלכות פעולה זו, בטרם יגיש בקשה. המבקש יידרש לחתום על תצהיר בהקשר זה.

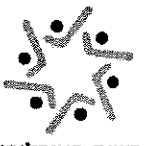
ב. תנאים ודרישות

1. תושב קבע בישראל שאינו אזרח ישראלי רשאי להגיש בקשה אישית, בצירוף תעודת זהות.
2. בגיר רשאי להגיש בקשה עבור עצמו, ולכלול את ילדיו הקטינים שאינם אזרחים.
3. ילדיו הקטינים, תושבי ישראל יכללו אוטומטית בבקשה אלא אם ההורה השני שלא מתאזרח מתנגד, לאחר שניתנה לו הזדמנות ממשית לכך. בהיעדר התייחסות אישית של ההורה השני, יש להציג פסק דין או הסכם גירושין מקורי ומאושר על ידי בית משפט המציין כי אפטרופסות הבלעדית על הקטין ניתנה להורה מגיש הבקשה, או פסק דין הקובע כי ההורה המבקש רשאי לבקש עבור הקטין לבדו.
- ניתן לתת הסכמה בחו"ל באמצעות נציגות ישראל בנוכחות אישית, או באמצעות נטריון המאושרת ע"י הנציגות הישראלית, או באמצעות נטריון עם חותמת אפוסטיל, גם שלא באמצעות הנציגות.
4. הבקשה להתאזרחות תוגש בלשכת רשות האוכלוסין באזור המגורים.
5. המבקש יציג את דרכונו הזר או תעודת מעבר לזרים על שמו.
6. המבקש יסמן בטופס לגבי הסכמתו ליותר על אזרחותו הזרה או בקשתו לפטור מהיותו.
 - 6.1 אם מבקש פטור, כאמור, יצרף מכתב הסבר מפורט לבקשתו.
7. על המבקש לקיים את התנאים המופיעים בסעיף 5 לחוק:
 - 7.1. נמצא בישראל (סעיף 5(א)(1) לחוק)
 - 7.2. היה בישראל 3 שנים מתוך 5 שנים שקודמות לבקשה (סעיף 5(א)(2) לחוק).
 - 7.3. זכאי לשבת בישראל ישיבת קבע (סעיף 5(א)(3) לחוק).
 - 7.4. השתקע בישראל או שיש בדעתו להשתקע בה (סעיף 5(א)(4) לחוק).
 - 7.5. יודע ידיעת מה את השפה העברית (סעיף 5(א)(5) לחוק).
 - 7.6. ויתר על אזרחותו האחרת, כולל קטינים הכלולים בבקשה (סעיף 5(א)(6) לחוק), אלא אם אושר פטור.

4.4.0001	מספר נוהל	רשות האוכלוסין וההגירה
----------	-----------	------------------------

מספר נוהל:	4.4.0001
דף 2 מתוך 9	
תאריך עדכון:	4.3.2014

תחום:	אזרחות	 רשות האוכלוסין וההגירה
נושא:	התאזרחות לפי סעיפים 5-8	

ב.7.7 בנוסף לכך נדרש היעדר מניעה פלילית / בטחונת.

ב.8. זכאים לפטור :

ב.8.1 מי ששירת שירות סדיר בצה"ל או ב"שירות מוכר" – ושחרר כחוק (ולא שוחרר מן השירות מחמת הרשעה בדין או אי-התאמה), או מי ששיכל בן או בת בשירות כזה, פטור מכל התנאים המנויים בסעיף 5 לחוק האזרחות (לעיל: סעיפים ב.7.1 עד ב.7.6) מלבד מתנאי ההשתקעות בישראל.

ב.8.2 מי שמתאזרח לאחר שהצהיר ארל"י, פטור מהתנאי "להיות בישראל ב-3 מתוך 5 השנים האחרונות", מויתור על האזרחות האחרת, ומידעת השפה העברית .

ב.8.3 מי שהיה נתין ארצישראלי - פטור מהתנאי לדעת ידיעת מה את השפה העברית .

ב.8.4 חיילת/המשרת/ת בפועל 18 חודשים ומעלה, בשירות צבאי סדיר או ב"שירות מוכר" אחר, אף אם שוחרר/ה קודם לכן מחמת מחלה, החמרת מחלה או חבלה, שאירעו בתקופת שירותו ועקב שירותו, פטור מכל התנאים מלבד הזכאות לשבת בישראל ישיבת קבע והשתקעות בישראל, בכפוף לסייגים הבאים :

במניין 18 החדשים לא תימנינה תקופות של שירות לא תקין, כגון: נפקדות או עריקות מן השירות.

הורה/ים לחייל - בתום שנה כתושבי קבע, יוכלו/ו ההורה/ים להתאזרח ע"פ בקשתם, כל זאת במידה והחייל והוריו עומדים בקריטריונים שנקבעו בנוהל 5.2.0036 ובכפוף לסייגים הרגילים להענקת תושבות ואזרחות ובמידה שהדבר אינו מנוגד לתקנת הציבור. **התאזרחותם לא תותנה בויתור על אזרחותם הקודמת.**

ב.8.5 מי שגילו מעל 60 - ניתן לפטרו מידיעת השפה העברית.

ב.8.6 תושב שהתגיייר בגיור ממלכתי מוכר- ניתן לפטרו מויתור על האזרחות האחרת.

ב.9. תשלום אגרה – השירות כרוך בתשלום אגרה כמפורט בלוח אגרות

ג. הליך הטיפול

1.ג עובד הרשות מקבל הבקשה יבדוק את הפרטים בטופס מול תעודת הזהות של המבקש.

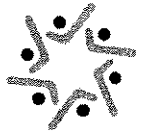
2.ג יש לוודא הפרטים בתיק אדם במערכת אביב וכי המבקש אינו אזרח ישראלי עפ"י הקובץ. אם סמל

האזרחות 19, 00, 99 יש לפעול בהתאם לנוהל מספר 4.9.0001.

מספר נוהל	4.4.0001	רשות האוכלוסין וההגירה
-----------	----------	------------------------

מספר נוהל:	4.4.0001
דף 3 מתוך 9	
תאריך עדכון:	4.3.2014

תחום:	אזרחות	 רשות האוכלוסין וההגירה
נושא:	התאזרחות לפי סעיפים 5-8	

ג.3. אין לאשר התאזרחות למי שבעבר רכש אזרחותו במרמה על סמך פרטים כוזבים.

במידה ומדובר במי שקיבל אזרחותו במרמה בעת שהיה קטין, ניתן לאזרחו עשר שנים לאחר ביטול האזרחות ככל ששהה בישראל כחוק בתקופה זו.

מבקש שבעבר רכש אזרחותו במרמה, כאמור, אולם שירת שירות צבאי סדיר מעל 18 חודשים, הרי שניתן לאזרחו.

מבקש שבעבר רכש אזרחותו במרמה, כאמור, אף על פי שהתגייר לאחר מכן בגיור ממלכתי מוכר, לא יוכל להתאזרח אלא רק לאחר 10 שנים מיום קבלת המעמד הקבע.

ג.4. הטיפול מחייב צירוף ובדיקת תיק אישי. אם לא אותר התיק, יש לפעול בהתאם לנוהל איתור תיק אישי שמספרו 1.2.0001.

ג.4.1. יש גם לפנות למחלקת האזרחות לברור אם קיים תיק אזרחות אודותיו.

ג.5. הטיפול ילווה בציון תוצאות הבדיקות בגליון סיכום (ראה נספח ה.3), ועדכון קובץ בקשות במערכת אביב.

ג.6. יש לוודא כי המבקש הופנה לברר מעמד אזרחותו האחרת וכי חתם על תצהיר בהקשר זה (נספח ה.18-אז/29), וכן חתם על הצהרה למתאזרח (נספח ה.19-אז/28)

ג.7. יש לבדוק אם סומן בטופס כי מבקש פטור מויתור על אזרחותו האחרת / או שהינו בחזקת אזרח של מדינה עימה אין לישראל יחסים דיפלומטיים או שטוען שאין לו אזרחות אחרת. במקרה זה יש לצרף מכתב הסבר מפורט.

ג.8. להלן התנאים לפיהם תיבדק כל בקשה:

ג.8.1. נמצא בישראל, הימצאות פיזית.

ג.8.2. היה בישראל 3 מתוך 5 שנים שקדמו לבקשה ייבדק באמצעות קובץ ביקורת גבולות לגבי כניסות ויציאות מישראל בתיק אדם ובתיק זר. (יש לוודא קישורי תיקים)

ג.8.2.1. יש לחשב את תקופת שהיית המבקש בישראל בספירת 3 השנים שקדמו לבקשה כאמור לעיל החל מיום קבלת רישיון לישיבת ארעי מסוג א/5.

ג.8.2.2. במקרים בהם למבקש זיקה לאזור יש"ע, יש לבצע בנוסף לכך בדיקת מרכז חיים בהתאם לנוהל מספר 1.13.0001 בפרק הכללי וכן בדיקה במערכת "אבן מתגלגלת". הראיות למרכז חיים יוצגו בתוך שלושה חודשים, אחרת יש לסגור

מספר נוהל	4.4.0001	רשות האוכלוסין וההגירה
-----------	----------	------------------------

מספר נוהל: 4.4.0001
דף 4 מתוך 9
תאריך עדכון: 4.3.2014

תחום: אזרחות	 רשות האוכלוסין וההגירה
נושא: התאזרחות לפי סעיפים 5-8	

הבקשה ולהודיע למבקש. אם אין היתכנות לזיקה כאמור, יש להסתפק במידע מביקורת גבולות.

8.2.3.ג אם לאחר הבדיקה נותר ספק אודות מרכז חייו של המבקש, יש להעביר להחלטת מח' אזרחות בצירוף התרשמות עובד הרשות, הראיות ותיק אישי.

8.3.ג זכאי לישיבת קבע - נושא רישיון לישיבת קבע כדיון, ולא חדל מהיות תושב ישראל.

קטין שהגיע לישראל כנין של יהודי או כנלווה לבן/ בת זוג של אזרח ישראלי ובגר, ונושא מעמד א/5 עד כה, ניתן לפסוח לגביו על מתן ישיבת קבע רשמית, אם קיימת עמידה ביתר התנאים.

8.4.ג השתקע בישראל או שיש בדעתו להשתקע בה - עובד הרשות יתרשם מכוונות ותכניות ההשתקעות של המבקש, ייבדק ע"י למידת תנועותיו בגבול, ראיון אישי וכו'. אם בשנתיים הסמוכות לבקשה נמצא בחו"ל, על אף שעומד בתנאי 8.2.ג לעיל, יש לקבל החלטת מח' אזרחות.

אם בדיעבד מתברר כי המתאזרח עזב את ישראל לאחר ההתאזרחות, יש להעביר את התיק למחלקה לאזרחות. במידת הצורך יש לבקש אסמכתאות המעידות על כוונות להשתקעות עתידיות כגון: אישור ממקום העבודה, מוסדות חינוך של הילדים וכד'.

8.5.ג יודע ידיעת מה את השפה העברית - עובד הרשות יתרשם מרמת ידיעת השפה העברית של המבקש ע"י שיחת חולין קצרה, תוך כדי קבלת הבקשה. (מספיקה ידיעה בסיסית). עובד הרשות יציין את התרשמותו בגליון הסיכום.

8.6.ג ויתור על האזרחות האחרת, כולל קטינים הנלווים לבקשה - דרישה זאת ממגישי הבקשה תידרש אך רק בסוף ההליך ולאחר שנבדקה עמידת המבקש בכל תנאי הסף וניתן עקרונית לאשר את הבקשה. ראה סעיף 14.ג לעיל.

8.7.ג היעדר מניעה פלילית / בטחונית (בהתאמה) תיבדק מניעה פלילית / בטחונית מול משטרת ישראל (יש לקבל ר"פ וכן מידעים מודיעיניים) ושב"כ (בהתאמה) - אודות המבקש ואודות נלווים לבקשה שגילם מעל 14 שנה.

▪ **תשובת משטרה:** תקפה לשנה בלבד.

▪ **תשובות שב"כ:** תשובה מסוג "אין הערות" תוקף התשובה הינו לשנתיים.

במידה ועברו שנתיים ממועד מתן המענה ותהליך ההתאזרחות טרם הסתיים, יש לפנות בבקשה לאבחון חוזר.

תשובה מסוג "המלצה לפסילה" תקפה לשנתיים מיום מתן התשובה.

4.4.0001	מספר נוהל	רשות האוכלוסין וההגירה
----------	-----------	------------------------

מספר נוהל: 4.4.0001
דף 5 מתוך 9
תאריך עדכון: 4.3.2014

תחום: אזרחות	 רשות האוכלוסין וההגירה
נושא: התאזרחות לפי סעיפים 5-8	

9. ג. זכאים לפטור:

9.1.ג מי ששירת שירות סדיר בצה"ל או ב"שירות מוכר" (שירות לאומי אינו "שירות מוכר" לעניין נוהל זה) ושוחרר כחוק, (ולא שוחרר מן השירות מחמת הרשעה בדין או אי-התאמה) או מי ששיכל בן או בת ב"שירות מוכר", פטור מכל התנאים מלבד תנאי "השתקעות בישראל". ייבדק על סמך אישור ממשרד הבטחון עדכני ובמקור.

9.2.ג מי שמתאזרח לאחר שהצהיר ארל"י, פטור מהתנאים הבאים:
שהיה בישראל ב-3 מתוך 5 השנים האחרונות, מידיעת השפה העברית וויתור על אזרחות אחרת.

9.3.ג מי שהיה נתין ארצישראלי (ייבדק על סמך תיק אישי או ראיות שימציא המבקש) - פטור מהתנאי של ידיעת השפה העברית.

9.4.ג חייל/ת המשרת/ת בפועל 18 חודשים ומעלה בשירות סדיר או ב"שירות מוכר" אחר אף אם שוחרר/ה קודם לכן מחמת מחלה, החמרת מחלה או חבלה, שאירעו בתקופת שירותו ועקב שירותו - פטור מכל התנאים, מלבד הזכאות לשבת בישראל ישיבת קבע והשתקעות בישראל. הפטור יינתן בתנאי שבמניין 18 החדשים לא תימנינה תקופות של שירות לא תקין, כגון: נפקדות או עריקות מן השירות. ייבדק על סמך אישור ממשרד הבטחון עדכני ובמקור.

9.5.ג הורה/ים לחייל- בתום שנה כתושבי קבע, יוכלו/ הורה/ים להתאזרח ע"פ בקשתם, כל זאת במידה והחייל והוריו עומדים בקריטריונים שנקבעו בנוהל 5.2.0036 ובכפוף לסייגים הרגילים להענקת תשבות ואזרחות ובמידה שהדבר אינו מנוגד לתקנת הציבור. התאזרחותם לא תותנה בויתור על אזרחותם הקודמת.

9.6.ג מי שגילו מעל 60- יש לפטרו מידיעת השפה העברית.

9.7.ג תושב שהתגייס בגיור ממלכתי מוכר - יש לפטרו מויתור על האזרחות האחרת.

10.ג חובה ליצור בקובץ קישורי תיקים של המבקש וקישור תיקים של בני משפחה רלוונטיים, ובנוסף לוודא כי סמלי האזרחות נכונים. יש לתקנם במידת הצורך.

11.ג אם המבקש הינו בן/בת זוג של מי שאין לו מעמד בישראל (ב"ז אינו רשום במרשם האוכלוסין), יש לבדוק את כוונת השתקעות לעומק. (האם בכוונתם לחיות בישראל או לצאת ולהתגורר בתו"ל וכו').

4.4.0001	מספר נוהל	רשות האוכלוסין וההגירה
----------	-----------	------------------------

מספר נוהל:	4.4.0001
דף	6 מתוך 9
תאריך עדכון:	4.3.2014

תחום:	אזרחות	 רשות האוכלוסין וההגירה
נושא:	התאזרחות לפי סעיפים 5-8	

12.ג. בדיקת מניעה פלילית / בטחונות :

יישלחו שאילתות למשטרת ישראל (יש לקבל ר"פ וכן מידעים מודיעיניים) ולשב"כ (בהתאמה) - אודות המבקש ואודות נלווים לבקשה שגילם מעל 14 שנה.

12.1.ג אם למבקש או לילדו הקטין מעל גיל 14 שהוכלל בבקשה תיק מב"ד (ממתין לביור דין) יש להוציא מכתב בדבר השהיית הטיפול בבקשה עד לסגירת התיק/תיקי המב"ד.

(נספח ה.9 - אז/93)

12.2.ג אם מתקבלת ממשטרת ישראל בקשת עיכוב בטיפול בבקשה יש להודיע לפונה כי העניין עודנו בטיפול. (נספח ה.15 - אז/95) יש לקיים מעקב ולפנות לגורמים בתום התקופה בשאילתא נוספת.

12.3.ג אם לאור הערות הגורמים נראה כי לכאורה קיימת מניעה פלילית או בטחונות לאשר את הבקשה יש להודיע למבקש בכתב (בדואר רשום, לכתובת שנמסרה בטופס הבקשה), כי לאור המידע שהתקבל מגורמי הביטחון/המשטרה (לפי הענין) משרד הפנים שוקל לסרב את הבקשה מן הטעמים המצוינים בתמצית שתפורט, לפי הענין, וכי באפשרות המבקש להעביר תגובתו בכתב [להלן: התגובה], ביחס לאמור, וזאת תוך 30 ימים ממועד משלוח המכתב. במכתב יש לציין כי ככל שבתגובה נטענות עובדות, יש לתמוך התגובה בתצהיר בפני עורך דין, בהמשך לתצהיר שנדרש מהמבקש עם הגשת הבקשה. למכתב יש לצרף את נוסח התמצית מן המידע שהתקבל מאת גורמי הביטחון או את תמצית המידע הפלילי(הר"פ), כפי שנמסר מהמשטרה.

(הודעה לגבי מידע פלילי נספח ה.4 - אז/92) (הודעה לגבי מידע ביטחוני נספח ה.10 - אז/94)

12.4.ג לא התקבלה תגובה, כמפורט לעיל, תוך 30 ימים ממועד משלוח המכתב, ניתן לסרב את הבקשה, לשלוח תשובת סירוב מנומקת.

(הודעה לגבי מידע פלילי נספח ה.5 - אז/92) (הודעה לגבי מידע ביטחוני נספח ה.11 - אז/94 א)

12.5.ג במידה והתקבלה תגובה, יש לוודא כי צורף תצהיר כנדרש. במידה ולתגובה לא צורף תצהיר יש לדרוש בכתב השלמת תצהיר בטרם העברת התגובה להתייחסות הגורמים.

(הודעה לגבי מידע פלילי נספח ה.6 - אז/92ב) (הודעה לגבי מידע ביטחוני נספח ה.12 - אז/94ב)

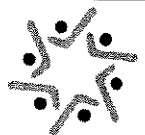
12.6.ג ככל שלא הועבר תצהיר כנדרש במכתב המשלים תוך 14 ימים ניתן לסרב את הבקשה ולשלוח תשובת סירוב מנומקת.

(הודעה לגבי מידע פלילי נספח ה.7 - אז/92ג) (הודעה לגבי מידע ביטחוני נספח ה.13 - אז/94ג)

מספר נוהל	4.4.0001	רשות האוכלוסין וההגירה
-----------	----------	------------------------

מספר נוהל: 4.4.0001
דף 7 מתוך 9
תאריך עדכון: 4.3.2014

תחום: אזרחות	 רשות האוכלוסין וההגירה
נושא: התאזרחות לפי סעיפים 5-8	

12.7.ג לאחר קבלת התגובה המלאה יש להעבירה לקבלת עמדת הגורם הרלוונטי במטא"ר / גורמי הביטחון. תגובת הגורם הרלוונטי תועבר למשרד הפנים תוך 30 ימים. ככל שנדרש בירור נוסף של הגורמים, יעדכנו הגורמים את המחלקה לאזרחות, אשר תוציא תשובת ביניים למבקש לפיה הנושא בבדיקה מול הגורמים. (נספח ה.15 - אז/95)

12.8.ג עם קבלת התייחסות הגורם הרלוונטי במטא"ר / גורמי הביטחון לתגובה, יש לקבל החלטה בבקשה ממחלקת אזרחות במטה. הוחלט לסרב את הבקשה, יש לשלוח תשובת סירוב מנומקת.

מכיוון שניתנה אפשרות תגובה בטרם מתן החלטה סופית, לא תינתן אפשרות להשיג על ההחלטה פעם נוספת בפני הלשכה. על ההחלטה ניתן להגיש עתירה לבית המשפט המוסמך.

(הודעה לגבי מידע פלילי נספח ה.8 אז/92ד) (הודעה לגבי מידע ביטחוני נספח ה.14 - אז/94ד)

13.א לאחר בדיקת עמידה בתנאים, ורק אז, יש לשלוח מכתב להמצאת אישור על ויתור על האזרחות הקודמת, או שאיננו אזרח של אותה מדינה (כולל עבור קטינים הכלולים בבקשה). האישור הנדרש יוצג בתוך שישה חודשים (נספח ה.17 - אז/23). במקרים חריגים בהם לא הוצג האישור בזמן הנדרש, בסמכות מנהל הלשכה לאשר המצאת האישור לאחר התקופה האמורה בכפוף להמצאת הוכחה לנקיטת הליכים בנושא.

13.1.ג מקרים בהם אין לדרוש אישור ויתור על אזרחות קודמת:

מי שבחזקת אזרח ירדני - (תושבי מזרח ירושלים, תושבי מזרח ירושלים לשעבר, ותושבי יהודה שומרון ועזה לשעבר) שאין באפשרותו להמציא את האישור האמור:

13.1.1.ג יש לוודא שהמבקש הינו בעל זיקה חזקה ומתמדת לישראל ע"י בדיקת מרכז חיים בישראל.

13.1.2.ג יש לקבל תצהיר בפני עו"ד אודות האזרחות הירדנית. (נספח ה.20)

13.1.3.ג יש לבדוק שהמבקש הביע נכונות לוותר על אזרחותו זו, וננקטו על ידו צעדים בהקשר לכך (משלוח הודעה על ויתור על האזרחות הירדנית בצורת מברק מאושר ע"י רשות הדואר). קבלה על הגשת בקשה, פנייה למשרד הפנים הירדני וכו'. (נספח ה.20)

13.2.ג רשימת מדינות שהוגדרו כמדינות סיכון:

פקיסטאן, לבנון, סוריה, לוב, עירק, אירן, תימן, סודן, אלג'יר, כל מדינות המפרץ מלבד קטאר.

4.4.0001	מספר נוהל	רשות האוכלוסין וההגירה
----------	-----------	------------------------

מספר נוהל: 4.4.0001
דף 8 מתוך 9
תאריך עדכון: 4.3.2014

תחום: אזרחות	
נושא: התאזרחות לפי סעיפים 5-8	

בהתאם ל"חוק האזרחות והכניסה לישראל (הוראת שעה) תיקון מס' 2, התשס"ז - 2007 " אין לאשר בקשות חדשות למתן מעמד לאזרחי מדינות : לבנון, סוריה, אירן, עירק.

ג.13.2.1 בקשות שהוגשו ממדינות האמורות לעיל, יועברו למח' אזרחות להחלטה.

אין צורך להעביר למטה את המקרים הבאים:

- תושב רמת הגולן שהתפקד ב-1967 או שנולד בה אחרי 1967.
- מי שבחזקת אזרח ירדן ומצרים.
- יליד מדינת סיכון שאינו בחזקת אזרח המדינה בה נולד, ושמצהיר שהוא והוריו לא מחזיקים באזרחות של המדינה האמורה, ושלידתו התרחשה כאשר ההורים שהו באותה המדינה לצורך זמני (ביקור, עבודה, וכד').

ג.13.3 מי שמבקש פטור מויתור על האזרחות האחרת או שטוען שאין לו אזרחות אחרת ומסמן זאת בטופס הבקשה העניין יועבר להחלטת המטה אם לאשר את הפטור, מלבד המקרים המפורטים בסעיף ג.9.

ג.13.4 לגבי אזרח מדינה שאין לה נציגות רשמית בישראל יש לבדוק עם המחלקה לאזרחות איזו מדינה או גוף מייצג את מדינת אזרחותו.

ג.14 אם קיימת עמידה בכל התנאים, או הפטור מהם, יש לאשר עקרונית את הבקשה ולהזמין את המבקש להצהרת אמונים למדינת ישראל, בהתאם לנוהל הצהרת אמונים מספר 4.4.0006 יודגש כי קטין מעל גיל 16 יידרש להצהיר אמונים.

ג.15 קטין שהוכלל בבקשה להתאזרחות של אחד מהוריו ותוך כדי הטיפול בבקשה בגר, יושלמו כל הבדיקות לגביו לפי כל תנאי הבקשה להתאזרחות. יש להחתימו על בקשה להתאזרחות, ללא תשלום אגרה ולסיים את הטיפול. (סמל אזרחותו יעודכן ל-14)

ג.16 אושרה הבקשה - יש לשנות בקובץ את סעיף האזרחות בקובץ: ל-14 למתאזרח, ול-44 לקטין שנכלל, החל מתאריך הצהרת האמונים.

ג.17 יש לצרף העתק מהתעודה לתיק האישי ולתיקי הילדים שנכללו בהליך.

ד. החוק וסעיפיו

1.1 סעיפים 5,6,8 לחוק האזרחות - התשי"ב - 1952

מספר נוהל	4.4.0001	רשות האוכלוסין וההגירה
-----------	----------	------------------------

מש/2

צילום נוהל מס' 5.2.0008 "נוהל
הטיפול במתן מעמד לבן זוג זר
הנשוי לאזרח ישראלי"

מספר נוהל: 5.2.0008
דף 1 מתוך 15
תאריך עדכון: 1.10.2014

תחום: אשרות	 רשות האוכלוסין וההגירה
נושא: מתן מעמד לזר מכוח נישואין לאזרח ישראלי	

נוהל הטיפול במתן מעמד לבן זוג זר הנשוי לאזרח ישראלי

א. מטרת הנוהל

לקבוע את אופן הטיפול בבקשות למתן מעמד לבני זוג זרים הנשואים לאזרחים ישראלים, בהתאם לסעיף 7 לחוק האזרחות, התשי"ב – 1952 (להלן: "חוק האזרחות").

ב. כללי

1. סעיף 7 לחוק האזרחות נועד לאפשר התאזרחות של בן/ת זוג זר/ה אשר נישא/ה לאזרח ישראלי/ת בנישואין קבילים, לצורך הגנה על התא המשפחתי ומתן אפשרות לבני הזוג לקיים יחד תא משפחתי כן ואמיתי בישראל. יודגש כי זכותו של האזרח הישראלי לחיי משפחה אינה זכות מוחלטת וכי בן הזוג הזר אינו זכאי אוטומטית לאזרחות ישראלית מכוח נישואיו לאזרח ישראלי, אלא בכפוף להוראות נוהל זה.
2. בת זוג זרה שנישאה לאזרח ישראלי או בן זוג זר שנישא לאזרחית ישראלית (להלן: "המוזמן", לרבות מוזמנת) ומבקשים לשהות בישראל לצד בן/ת הזוג הישראלי/ת (להלן: "הישראלי", לרבות ישראלית), רשאי הישראלי להגיש בקשה להסדרת מעמדו בישראל של המוזמן, אשר תטופל בהתאם להוראות נוהל זה.
3. מוזמן שנישא לאזרח ישראלי ושווה בחו"ל אך מעוניין להגיע לישראל לצורך קיום חיים משותפים לצד בן זוגו, מחויב בהגשת בקשה מראש בטרם הגיעו לישראל, לרבות כאשר הנו נתין מדינה אשר לישראל יש עמה הסכם פטור מאשרת כניסה מוסדרת מראש.
4. ככלל, במהלך בדיקת הבקשה יינתן למוזמן רישיון שהיה ועבודה מסוג ב/1 כללי, או היתר מת"ק למוזמן תושב האזור בכפוף להערות גורמים, לתקופה של עד חצי שנה, בכפוף להמצאת מסמכי הסף הנדרשים ולהיעדר מניעה אחרת כמפורט להלן. במידת הצורך יוארך תוקף הרישיון עד לסיום הבדיקות, וזאת למעט כאשר המוזמן הוא תושב אזור, לו יוארך תוקף היתר המת"ק בכפוף להערות גורמים.
5. בתום הבדיקות, לאחר הגשת הבקשה ובמידה ויוחלט לאשרה, ניתן יהא להתחיל בהליך המדורג אשר במסגרתו יינתן למוזמן רישיון לישיבת ארעי (א/5) לתקופה של שנה וזאת למשך 4 שנים במצטבר, שבסיומן – בהעדר מניעה – התאזרחות, למעט כאשר המוזמן הינו תושב איזור.
6. מוזמן שתלויה ועומדת בעניינו בקשה מכוח נוהל זה, ונפתחו נגדו הליכי אכיפה, ייערך על ידי מינהל אכיפה זרים בירור מול הלשכה המטפלת, ולאחר מכן יוחלט לגבי המשך הליכי האכיפה נגדו (בהתאם לנוהל הוצאת צו משמורת 10.3.0001 ונוהל הוצאת צו הרחקה 10.4.0001).
7. במידה והוגשה בקשה לפי נוהל זה למעמד עבור מוזמן השווה בישראל שלא כדיון, לא יורחק המוזמן עד לקבלת החלטה בבקשה, למעט כאשר המוזמן הינו תושב איזור כמפורט להלן.

5.2.0008	מספר נוהל	רשות האוכלוסין וההגירה
----------	-----------	------------------------

מספר נוהל: 5.2.0008
דף 2 מתוך 15
תאריך עדכון: 1.10.2014

תחום: אשרות	 רשות האוכלוסין וההגירה
נושא: מתן מעמד לזר מכוח נישואין לאזרח ישראלי	

8.ב. בקשות למתן מעמד עבור תושב אזור אשר הוגשו לאחר יום 12.5.02, תטופלנה בהתאם לקריטריונים שנקבעו בחוק האזרחות והכניסה לישראל (הוראת השעה), התשס"ג-2003 (להלן: הוראת השעה).

8.ב.א. אזרחיות ישראלית רשאית להגיש בקשה מכוח נוהל זה למתן היתר שהיה עבור בן זוג תושב אזור שגילו מעל 35 שנים, ואזרח ישראלי רשאי להגיש בקשה למתן היתר שהיה עבור בת זוג תושבת אזור שגילה מעל 25 שנים. בקשות למעמד עבור בן/בת זוג תושב/ת אזור שגילו/ה נמוך מן הגילאים המפורטים לעיל, תסורבנה על הסף על ידי רע"ן אשרות בלשכה.

8.ב.ב. בקשות שהוגשו לפני יום 12.5.02, תטופלנה בהתאם להוראת השעה ולנוהל זה, אולם אין לשדרג את מעמדו של תושב האזור, אלא רק להאריך את המעמד הנוכחי שבידי תושב האזור, בכפוף לעמידתו בתנאי נוהל זה.

8.ב.ג. יודגש כי עצם הגשת בקשה לפי נוהל זה עבור מוזמן תושב האזור, אינה מונעת הרחקתו מישראל.

8.ב.ד. מוזמנים נתיני המדינות המנויות בתוספת להוראת השעה: אירן, לבנון, סוריה ועירק, לא תטופלנה בקשותיהם בהתאם להוראת השעה.

8.ה. בהתאם להחלטת ממשלה מספר 3598 מיום 15/06/08, אין לאשר כלל בקשות חדשות למתן רישיונות ישיבה בישראל או היתרים לשהייה בישראל מכוח נוהל זה, למי שרשום במרשם האוכלוסין כתושב רצועת עזה/ מתגורר ברצועת עזה אף שאינו רשום כתושב רצועת עזה. ואולם, הנחיה זו אינה חלה על מי שכבר מחזיק ברישיון ישיבה ו/או היתר שהייה בעקבות בקשה אשר אושרה לפני 15/06/08, ובמקרים אלה ניתן יהיה להאריך את תוקף רישיון הישיבה הקיים או היתר השהייה הקיים בהתאם להוראת השעה, ובכפוף לעמידה בתנאי נוהל זה.

9. בכל שלב משלבי הטיפול בבקשה, במידה ומתקבלות הערות גורמים יש לשים לב לתחולת נוהל הערות גורמים (5.2.0015) ולפעול בהתאם להוראותיו.

10. ככלל, זר שקיבל מעמד בישראל (אזרחות ישראלית/תושבות קבע) במרמה ו/או בוטל מעמדו, אינו זכאי לקבלת אזרחות ישראלית מכוח נוהל זה בסיומו של ההליך המדורג, אלא יוכל לקבל לכל היותר רישיון לישיבת קבע בישראל.

11. במידה והמוזמן הגיש בקשה נוספת/מקבילה לקבלת מעמד בישראל בהתאם לנוהל אחר, המוזמן יתבקש לבחור הליך אחד בו תטופל בקשתו לקבלת מעמד בישראל, וזאת באמצעות מכתב מפורט בו יצהיר באיזה הליך בוחר להמשיך הטיפול, והבקשה השנייה תיסגר.

12. במידה ונמצאה אי עמידה בנהלים ו/או התגלתה אי מסירה של מידע מלא ומקיף ו/או התקבלה המלצה מנומקת לביטול הרישיון רשות האוכלוסין וההגירה (להלן: "הרשות") רשאית, בכפוף לעריכת שימוע, לבטל לאלתר כל רישיון שניתן מכוח נוהל זה.

5.2.0008	מספר נוהל	רשות האוכלוסין וההגירה
----------	-----------	------------------------

מספר נוהל: 5.2.0008
דף 3 מתוך 15
תאריך עדכון: 1.10.2014

תחום: אשרות	 רשות האוכלוסין וההגירה
נושא: מתן מעמד לזר מכוח נישואין לאזרח ישראלי	

ג. תנאים ודרישות

ג.1. נוכחות אישית חובה:

- במידה ושני בני הזוג בישראל – חובת נוכחות אישית של שניהם בלשכת הרשות. במידה והמוזמן מוחזק במשמורת תוגש הבקשה בנוכחות הישראלי בלבד.
- במידה ובן הזוג הישראלי בארץ והמוזמן בחו"ל – חובת נוכחות של הישראלי בלשכה.
- במידה ושני בני הזוג מחוץ לישראל – חובת נוכחות של שני בני הזוג בנציגות ישראל במקום שהותם, לרבות כאשר המוזמן הינו נתין מדינה הפטורה מאשרת כניסה מוסדרת מראש.

ג.2. מסמכי סף לפתיחת תיק להגשת הבקשה:

- ג.2.א. טופס בקשה אש/6. במידה והמוזמן אינו בישראל - טופס בקשה לאשרת כניסה אש/1.
- ג.2.ב. תעודת נישואין מקורית, מאומתת ומתורגמת.
- ג.2.ג. 2 תמונות חזותיות של כל אחד מבני הזוג.
- ג.2.ד. תעודת זהות של בן הזוג הישראלי. בקונסוליה בחו"ל – דרכון ישראלי.
- ג.2.ה. דרכון זר של המוזמן, בתוקף לשנתיים לפחות.
- ג.2.ו. מכתב הסבר חתום על ידי שני בני הזוג בנוגע לקשר ביניהם, חייהם המשותפים, אופן ומשך היכרותם וכיוב'.

ג.2.ז. הגשת תיעוד של המוזמן מקורי מאומת ובמידת הצורך גם מתורגם, כמפורט להלן:

- 1) תעודת לידה של המוזמן. במידה והוצגה תעודת לידה מקורית – אין צורך באימותה.
- 2) במידה ובוצעו שינויי שם (פרטי/משפחה) של המוזמן יש להציג תעודה ציבורית המעידה על שינויי שם.
- 3) תעודה ציבורית עדכנית ממדינתו המעידה על מצב אישי נוכחי וקודם של המוזמן.
- 4) תעודת יושר ממדינת המוצא (הכוללת גם שינויי שם) של המוזמן, לרבות קטין נלווה מעל גיל 16. במידת הצורך תידרש גם תעודת יושר פדראלית או תעודה מן המחוז אליו משתייך המוזמן, לפי העניין.

ג.3. הזכחות מהשנה האחרונה לכנות קשר ולקיום מרכז חיים משותף בישראל: תמונות משותפות, חוזה שכירות, חשבונות משותפים, מכתבים והמלצות לגבי היכרות בני הזוג מבני משפחה וחברים (יש לצרף צילום תעודת זהות של כל ממליץ ופרטי התקשרות) וכל מסמך אחר שיידרש, עפ"י שיקול דעת הלשכה, בהתאם לנסיבות המקרה.

ג.4. נתיני ו/או ילידי מדינות חבר המדינות (חב"מ) או מזרח אירופה (מזא"ר) יופנו ע"י לשכת הרשות לקבלת חוות דעת לשכת הקשר- נתיב.

ג.5. תצהיר של בני הזוג על אמיתות החומר שהוגש ועל חובת בני הזוג להודיע ללשכת הרשות על כל שינוי בנסיבות. (אש/6 עמ' 3)

5.2.0008	מספר נוהל	רשות האוכלוסין וההגירה
----------	-----------	------------------------

מספר נוהל:	5.2.0008
דף 4 מתוך 15	
תאריך עדכון:	1.10.2014

תחום:	אשרות	 רשות האוכלוסין וההגירה
נושא:	מתן מעמד לזר מכוח נישואין לאזרח ישראלי	

ג.6. כאשר לבקשה נלווים קטינים מקשר זוגי קודם, יש לצרף:

ג.6.א. תעודת לידה של הקטין הנלווה מקורית, מאומתת, ובמידת הצורך גם מתורגמת.

ג.6.ב. דרכון זר של הקטין, התקף לשנתיים לפחות.

ג.6.ג. עמדת הורה הנוסף של הקטין:

(1) לצורך קבלת עמדת הורה הנוסף של הקטין הנלווה בכל הנוגע להגירת הקטין לישראל ולהתאזרחותו בישראל, יידרש ההורה המוזמן להציג תעודה ציבורית מקורית ומאומתת (ובמידת הצורך אף מתורגמת) המעידה על כתובתו העדכנית של הורה הנוסף של הקטין הנלווה במקום מושבו, למעט כאשר ההורה הנוסף שוהה בישראל וכתובתו מעודכנת במערכת אביב.

(2) בהתאם לכתובת שתימסר ע"י ההורה המוזמן, יש לשלוח להורה הנוסף הודעה בכתב לפיה הוגשה עבור הקטין בקשה להילוות להליך מתן מעמד בישראל, אשר בסיומו הוא עשוי לקבל אזרחות ישראלית, וכי באפשרותו להביע התנגדותו לכך. בהודעה ישאל ההורה הנוסף האם הוא מתנגד לכך שילדו יהגר לישראל והאם הוא מתנגד לכך שילדו ירכוש אזרחות ישראלית.

(3) ההודעה להורה הנוסף תישלח לכתובת שמסר ההורה המוזמן, כמפורט להלן:

להורה נוסף השוהה בישראל – בדואר רשום אשר ישלח מן הלשכה המטפלת בבקשה.

להורה נוסף השוהה בחו"ל – בדואר אשר ישלח ע"י נציגות ישראל הרלוונטית.

(4) לאחר שליחת ההודעה להורה הנוסף של הקטין, יש להמתין 6 חודשים לקבלת תגובתו, ובמהלך חודשים אלה אין לשדרג מעמדו של הקטין לרישיון לישיבת ארעי מסוג א/5, לרבות כאשר הורה המוזמן החל בהליך המדורג. במהלך תקופה זו, ניתן לאשר לקטין רשיון מסוג ב/2.

(5) במידה ולא מתקבלת תגובת ההורה הנוסף בתוך 6 חודשים ממועד שליחת ההודעה - ייחשב הדבר כהיעדר התנגדותו הן להגירת הקטין לישראל והן להתאזרחות הקטין.

(6) במידה וההורה הנוסף מודיע על התנגדותו להגירת הקטין לישראל - אין לשדרג מעמדו לרישיון לישיבת ארעי מסוג א/5, אף אם הורה המוזמן החל בהליך המדורג, והקטין יידרש לצאת מישראל בתום תוקף רשיון הביקור מסוג ב/2 שברשותו. יודגש כי לא ניתן לאשר הארכת תוקף רשיון ביקור מסוג ב/2 כאשר ההורה הנוסף מתנגד להגירת הקטין לישראל.

(7) במידה וההורה הנוסף מתנגד להתאזרחות הקטין, אך אינו מודיע על התנגדותו להגירת הקטין לישראל – ניתן לשדרג מעמדו של הקטין לרישיון לישיבת ארעי, בכפוף לאישור תחילת הליך מדורג להורה המוזמן, ואולם כל עוד גילו של הקטין נמוך מ-18, לא יוכל לקבל אזרחות

5.2.0008	מספר נוהל	רשות האוכלוסין וההגירה
----------	-----------	------------------------

מספר נוהל: 5.2.0008
דף 5 מתוך 15
תאריך עדכון: 1.10.2014

תחום: אשרות	 רשות האוכלוסין וההגירה
נושא: מתן מעמד לזר מכוח נישואין לאזרח ישראלי	

ישראלית (אף אם הורה המוזמן מתאזרח), אלא רשיון לישיבת קבע בתום 4 שנות שהייה ברישיון לישיבת ארעי מסוג א/5, בכפוף לעמידתו בהוראות נוהל זה.

(8) במידה וההורה המוזמן טוען כי ההורה הנוסף אינו בחיים, יידרש להמציא תעודה ציבורית מקורית ומאומתת (ובמידת הצורך אף מתורגמת) המוכיחה זאת.

(9) במידה וההורה המוזמן טוען כי הנו אפוטרופוסו הבלעדי של הקטין, יידרש להמציא פסק דין מקורי ומאומת (ובמידת הצורך אף מתורגם) או הסכם גירושין מאושר ע"י ביהמ"ש מקורי ומאומת (ובמידת הצורך אף מתורגם) הקובע כי האפוטרופוסות הבלעדית על הקטין ניתנה לו.

ג.6.ד. **קטינים נלווים מעל גיל 15:** בנוסף למסמכים המפורטים לעיל, יש לדרוש גם הוכחות להימצאות הקטינים בחזקתו של בן הזוג המוזמן (הן החזקה משפטית והן החזקה בפועל) לפחות שנתיים קודם להגשת הבקשה. במידה ולא הומצאו הוכחות כנדרש, תסורב הבקשה על ידי מרכז אשרות בלשכת הרשות.

ג.6.ד.א. במידה והוכח כי הקטין מצוי בקשר רציף עם ההורה המוזמן במשך השנתיים שקדמו לבקשה, בסמכות מנהל הלשכה לאשר הבקשה.

ג.6.ד.ב. במידה ובעת הגשת הבקשה מלאו לקטין 17.5 שנים, תועבר הבקשה להחלטת מנהלת תחום אשרות וזרים במטה הרשות.

ג.6.ד.ג. במידה והקטין אינו נמצא בקשר רציף עם ההורה המוזמן בשנתיים שקדמו להגשת הבקשה, תועבר הבקשה להחלטת מנהל אגף מרשם ומעמד במטה הרשות.

ג.7. תשלום אגרה – בהתאם ללוח אגרות.

ד. הליך הטיפול:

ד.1. במעמד הגשת הבקשה:

ד.1.א. **זיהוי המבקשים**, לרבות הקטין הנלווה, למול מערכת אביב. במידה והמוזמן אינו מופיע בקובץ יש לקלוט את פרטיו בקובץ. במידה ולא מעודכנות הארכות תוקף רישיון הביקור שלו, יש לעדכן את כל הפרטים על פי דרכונו, כולל הארכות תוקף רישיון, ובמידת הצורך לבצע קישור תיקים.

ד.1.ב. **פתיחת תיק בקשה ממוחשב** תוך קישור פרטי הישראלי, המוזמן והקטין הנלווה (ככל שצורך לבקשה) גביית אגרה ועדכון גיליון הרישום הממוחשב, לרבות בתיק הקטין הנלווה.

ד.1.ג. במידה והבקשה מוגשת עבור **מוזמן שהינו תושב אזור** שגילו נמוך מ-35, או עבור **מוזמנת תושבת אזור** שגילה נמוך מ-25, או עבור תושב עזה, תסורב הבקשה **על הסף** כבר בשלב זה ולמבקשים יימסר מכתב סירוב מנומק עם דרישה ליציאה מישראל בתוך 14 ימים. יש לעדכן את סירוב הבקשה על הסף בגיליון הרישום, להעביר עדכון למינהל אכיפה וזרים ולסגור את תיק הבקשה במערכת אביב.

5.2.0008	מספר נוהל	רשות האוכלוסין וההגירה
----------	-----------	------------------------

מספר נוהל: 5.2.0008
דף 6 מתוך 15
תאריך עדכון: 1.10.2014

תחום: אשרות	
נושא: מתן מעמד לזר מכוח נישואין לאזרח ישראלי	

ד.1.ד. דרכונו של המוזמן: על המוזמן, לרבות הקטין הנלווה להציג דרכון זר בתוקף לשנתיים לפחות. יחד עם זאת במידה והוצג דרכון זר שתוקפו פחות משנתיים, יובהר למבקשים בכתב כי עליהם להסדיר את תוקף הדרכון הזר כנדרש, כתנאי לטיפול בבקשה.

כאשר המוזמן הוא תושב האזור, עליו להציג דרכון תקף רק לצורך תחילת ההליך המדורג, אך לא ידרש להציג דרכון תקף לשם המשך ההליך המדורג.

במידה ואין בידי המוזמן השוהה בארץ מסמך נסיעה תקף, יופנה לנציגות מדינתו בישראל על מנת שיופק לו מסמך נסיעה. במידה ויוכח כי אין אפשרות להנפקת מסמך נסיעה בנציגות מדינתו בישראל, או במידה ואין בישראל נציגות למדינתו, ניתן להנפיק לו תמי"ל ליציאה מן הארץ על מנת להסדיר דרכון חדש מחוץ לישראל בהתאם לנוהל תמי"ל שמספרו 3.2.0006.

ד.1.ה. תעודת הנישואין:

(1) בדיקת תעודת הנישואין ומסמכיו האישיים של המוזמן, לרבות אימות כדן. במידה ונמצא כי תעודת הנישואין קבילה ותואמת את פרטי הישראלי וכן את פרטי המוזמן (בהתאם לתעודות האישיות של המוזמן) יירשם מצבו האישי של בן הזוג הישראלי "בבירור" ותעודכן בקובץ הגבלה מסוג "מצב אישי" בה יצינו פרטי המוזמן ותאריך הנישואין.

(2) תוקף הגבלה מסוג "בבירור" יהיה עד חצי שנה לכל היותר. שינוי המרשם מ-"בבירור" ל-"נשוי" יעשה ככלל במקביל לאישור הבקשה ותחילת ההליך המדורג, אולם אם חל עיכוב מכל סיבה שהיא, יש לשנות את המרשם מ-"בבירור" ל-"נשוי" לא יאוחר מחצי שנה לאחר קבלת הבקשה. ככל שבסיום תקופה זו מתברר כי מדובר בנישואין פיקטיביים, יש לשנות מצב אישי ל-"נשוי", ולציין בגיליון רישום כי מדובר בנישואין פיקטיביים.

(3) במידה ונמצא כי תעודת הנישואין אינה קבילה, תסורב הבקשה על הסף מאחר שאינה קריטריונית לנוהל זה והמוזמן ידרש לצאת את ישראל בתוך 14 ימים.

(4) במידה ותעודת הנישואין הינה מאל סלבדור, תטופל הבקשה בהתאם להוראות נוהל 5.2.0009.

ד.1.ו. בדיקת רקע למוזמן/ים למול מערכת "אביב" ובכלל זה, פרטי כניסות ויציאות (לרבות מעברים פנימיים במידת הצורך), שהייה בלתי חוקית, הרחקה, סירוב כניסה במעברי גבול, חוצץ "אשרות" בתיק זר במערכת "אביב" (סירובים ואישורים אל מול הקונסוליה בחו"ל), בקשות קודמות במידה והוגשו וכיוב'.

ד.1.ז. בדיקת רקע לישראלי למול "מערכת אביב", ובכלל זה יש לוודא כי הינו אזרח ישראלי. במידה ויש הגבלה/הערה בנוגע למעמדו בישראל או כל הגבלה אחרת, תועבר הבקשה להתייעצות עם דסק אשרות במטה הרשות. עוד יש לבדוק מצבו האישי הרשום של הישראלי, בקשות קודמות למעמד עבור נתין זר וכיוב'.

5.2.0008	מספר נוהל	רשות האוכלוסין וההגירה
----------	-----------	------------------------

מספר נוהל: 5.2.0008
דף 7 מתוך 15
תאריך עדכון: 1.10.2014

תחום: אשרות	 רשות האוכלוסין וההגירה
נושא: מתן מעמד לזר מכוח נישואין לאזרח ישראלי	

ד.1.ח. **בדיקת ראיות להוכחת מרכז חיים וכנות הקשר.** יש לבדוק המסמכים שהוגשו.

ד.1.ח.א. במידת הצורך בהתאם לשיקול דעתו של עובד הרשות, תישלח שאילתא גם למוסד לביטוח לאומי ולמשרד החינוך במסגרת בדיקת מרכז החיים בישראל.

ד.1.ח.ב. כאשר המבקשים שוהים רבות מחוץ לישראל, מתוקף שליחותו של בן הזוג הישראלי מטעם המדינה (אך לא עמ"י - עובד מקומי ישראלי), יבחן מרכז חיים המשותף בהתאם לנסיבות ובמידת הצורך תיערך התייעצות עם המטה.

ד.1.ט. **בדיקת היעדר מניעה פלילית וביטחונית:** הבדיקה תיערך לגבי הישראלי והמוזמן וכן לגבי ילדים מגיל 14, כמפורט להלן:

ד.1.ט.א. **מטא"ר:** יש לשלוח שאילתא ממוחשבת למשטרה לגבי בן הזוג הישראלי, ובמידה והמוזמן שוהה בישראל מעל חצי שנה, תישלח שאילתא ממוחשבת גם לגביו.

ד.1.ט.ב. **גורמי הביטחון:** במידה ואחד או יותר מן המבקשים מחוייב באבחון בטחוני (בהתאם לנוהל הערות גורמים 5.2.0015), יש לשלוח שאילתא לגורמי הביטחון. לצורך כך, על המבקשים למלא טופס קורות חיים מלא, אשר יועבר על ידי הלשכה לאבחון גורמי הביטחון ולגיבוש המלצתם.

ד.1.ט.ג. **במידה והמוזמן הינו נתין מדינת סיכון -** תועבר הודעת עדכון על הגשת הבקשה אל מנהל אגף מרשם ומעמד במטה הרשות, לצורך ניהול מעקב ובקרה.

ד.2. מתן רישיון ישיבה מסוג ב/1 כללי:

ד.2.א. בשלב זה ולאחר שהומצאו במלואם מסמכי הסף כמפורט בסעיף ג.2 לעיל:

- דרכון זר תקף
- תעודת נישואין
- תעודת לידה
- תעודה המעידה על שינוי שם ותעודה המעידה על מצב אישי קודם
- מכתב הסבר

ככל שאין מניעה אחרת כמפורט להלן, ניתן לאשר למוזמן רישיון ישיבה מסוג ב/1 כללי למשך עד 6 חודשים, אשר במהלכם תערכנה יתר הבדיקות כנדרש, למעט כאשר המוזמן הינו תושב אזור, אשר לגביו מתן היתר מת"ק למשך עד 6 חודשים יהא בכפוף להערות גורמים. כאשר מצורף קטין נלווה, למעט תושב אזור, יינתן לו רישיון מסוג א/2 למשך עד 6 חודשים, בכפוף לעמידת בקשתו בתנאי סעיף ג.6 לעיל.

ד.2.ב. במידה ונמצא כי למוזמן קיימות הגבלות (כרם, רותם/רשב"ג וכו'), או שהורחק בעבר מישראל, או שנכנס לישראל שלא כדין, או שוהה/שהה בארץ שלא כדין, או שקיבל מעמד בישראל בעבר מכוח נישואין או חיים משותפים ומעמדו בוטל בגין פיקטיביות הקשר הזוגי, או שסורבה בקשתו למעמד מכוח נוהל אחר ונדרש

5.2.0008	מספר נוהל	רשות האוכלוסין וההגירה
----------	-----------	------------------------

מספר נוהל:	5.2.0008
דף 8 מתוך 15	
תאריך עדכון:	1.10.2014

תחום:	אשרות	 רשות האוכלוסין וההגירה
נושא:	מתן מעמד לזר מכוח נישואין לאזרח ישראלי	

לעזוב את ישראל, או שבעברו נסיבות רלוונטיות אחרות, תועבר הבקשה לבחינת מרכז אשרות בלשכה אשר בסמכותו לקבוע, בהתאם לנסיבות הרלוונטיות, שלא להעניק הרישיון מסוג ב/1 או היתר מת"ק בשלב זה טרם ביצוע בדיקות נוספות. יחד עם זאת, במידה והשתכנע מרכז אשרות כי אין מניעה להענקת הרישיון בשלב זה, בסמכות מנהל הלשכה להסיר ההגבלות ככל שקיימות.

ד.2.ג. במידה ולא הומצאו כלל המסמכים הנדרשים (שאינם מסמכי הסף), תימסר למבקשים רשימה בכתב של יתר המסמכים שעליהם להמציא עד למועד הפגישה (תור) במחלקת אשרות. במידה ודרוש למבקשים פרק זמן נוסף להמצאת המסמכים החסרים, עליהם לפנות בכתב ללשכה בבקשה למתן ארכה, ובסמכות מנהל הלשכה להאריך מועד זה לפי שיקול דעתו, בהתחשב בין היתר בסוג המסמכים החסרים, הצעדים שנקטו המבקשים על מנת להשיגם, משך הזמן הדרוש למבקשים, ארכות קודמות ככל שאושרו וכיוב'.

ד.2.ג.א. במידה ולא יומצאו המסמכים בתום פרק הזמן שניתן למבקשים, תישלח להם ב"דואר רשום" הודעת סירוב על הסף בהיעדר מלוא המסמכים הנדרשים וסגירת תיק הבקשה עם דרישת יציאה והעתק ממנה יועבר למינהל אכיפה זרים.

ד.2.ג.ב. במידה והמסמכים הנדרשים הוגשו ללשכה לאחר סגירת התיק וסירוב הבקשה על הסף, יהא על המבקשים להגיש בקשה חדשה, תוך תשלום אגרה מתאימה בהתאם ללוח האגרות, אולם תנאי להגשת בקשה חדשה כאמור הינה הצגת מלוא המסמכים שחסרו בבקשה שנסגרה ואלמלא יוצגו לא תאושר פתיחת תיק חדש.

ד.2.ג.ג. במידה והמוזמן מחזיק ברישיון ישיבה תקף, יוארך תוקף הרישיון הקיים עד לסיום הבדיקות בבקשה. במידה והמוזמן אינו מחזיק ברישיון ישיבה תקף, אין להרחיקו עד לסיום הבדיקות בבקשה.

ד.2.ג.ד. במידה והמוזמן שוהה ברישיון מסוג "ב/1 סיעודי" תקף ומעוניין להמשיך לעבוד כדין בסיעוד, עליו להציג צילום ת"ז של המעסיק או בן משפחתו וכן מכתב מהמעסיק או בן משפחתו המאשר כי ידוע לו שהמוזמן הגיש בקשה להסדרת מעמד בישראל בהתאם לנוהל זה, והוא מעוניין להמשיך להעסיקו.

ד.2.ג.ה. במידה והמוזמן סיים עבודתו אצל מעסיק סיעודי, יוחלף רישיונו לרישיון מסוג ב/1 כללי, בכפוף לעמידתו בהוראות נוהל זה.

ד.2.ג.ו. במידה ובעת הגשת הבקשה מחזיק המוזמן ברישיון ישיבה תקף (ב/1 או א/5) שקיבל בהליך מדורג מכוח קשר זוגי קודם שנותק, תחילה יש לבטל רישיונו הקיים בהתאם להוראות נוהל 5.2.0017, מאחר שמדובר בהליך שהופסק. לאחר מכן, יינתן לו רישיון מסוג ב/1 בכפוף לעמידתו בהוראות נוהל זה. מובהר בזאת כי ככל שתאושר הבקשה החדשה, יהא עליו להתחיל בהליך מדורג חדש מכוח בן הזוג החדש.

5.2.0008	מספר נוהל	רשות האוכלוסין וההגירה
----------	-----------	------------------------

מספר נוהל:	5.2.0008
דף 9 מתוך 15	
תאריך עדכון:	1.10.2014

תחום:	אשרות	 רשות האוכלוסין וההגירה
נושא:	מתן מעמד לזר מכוח נישואין לאזרחי ישראל	

ד.3. לאחר קליטת הבקשה:

ד.3.א. ההחלטה בבקשה תתקבל לאחר בדיקה מקיפה ומעמיקה, לרבות עריכת ראיון בהתאם לנוהל עריכת ראיונות (5.1.0013), בין היתר לגבי המרכיבים המצטברים הבאים:

ד.3.א.1. כנות הקשר הזוגי בין המבקשים.

ד.3.א.2. קיום מרכז חיים משותף בישראל.

ד.3.א.3. היעדר מניעה ביטחונית או פלילית:

1) במידה ונתקבלו הערות גורמים (לרבות מידע על תיקי מב"ד) יש לפעול בהתאם להוראות נוהל הערות גורמים (5.2.0015).

2) אם עמדות הגורמים מתעכבות – ככל שבידי המוזמן רישיון/היתר תקף, ניתן להאריכו לאחר שנערכה בחינת כנות ראשונית של הקשר בין בני הזוג.

3) אם התקבלה עמדת שב"כ, אך טרם התקבלה עמדת משטרה, ונערכה בחינת כנות ראשונית של הקשר – ניתן לתת רישיון ב/2 לזר שאינו תושב אזור/ מת"ק לתושב אזור ל-3 חודשים אשר יוארך עד לקבלת עמדת משטרה. במידה והתקבלה עמדת משטרה במהלך תקופה זו – יש להזמין את בני הזוג ללשכה להמשך הטיפול בהתאם לנוהל.

ד.3.ב. השתכנע רע"נ אשרות שאכן מדובר בקשר זוגי כן ואמיתי וכי מדובר בבני זוג המקיימים מרכז חיים משותף בישראל, ולא נמצאה כל מניעה לאישור הבקשה בהתאם להוראות נוהל זה, יאשר תחילתו של ההליך המדורג. במידה ולא מצא רע"נ אשרות מקום לאשר הבקשה, יעבירה לבחינת מרכז אשרות בלשכה.

ד.3.ג. מרכז אשרות יבחן הבקשה על מכלול נסיבותיה, ובמידה התרשם בשלילה מכנות הקשר הזוגי ו/או מאי קיום מרכז חיים משותף בישראל, תסורב הבקשה. יחד עם זאת, במידה וקיים חשש לכנות הקשר, רשאי מרכז אשרות במקרים המתאימים בהתאם לשיקול דעתו, להאריך תוקף רישיון מסוג ב/1 לחצי שנה נוספת אשר בסיומה תיבחן שוב כנות הקשר, או להתנות אישור הבקשה בתחילת הליך מדורג בהפקדת ערבות (בנקאית/במזומן). גובה הערבות ייקבע בהתאם לנוהל ערבויות (5.1.0004).

ד.3.ד. במידה והוחלט לסרב הבקשה על יסוד ממצאי הראיון, יש להזמין את שני בני הזוג ללשכה, ובהגיעם יש למסור להם הודעת סירוב מנומקת בכתב עם דרישה ליציאת המוזמן מן הארץ בתוך 30 ימים, אשר בשוליה תצוין אפשרות הגשת ערר בהתאם לנוהל 1.6.0001. במקרים בהם המוזמן שוהה באופן בלתי חוקי יש לדרוש יציאתו בתוך 14 ימים. העתק ממכתב הסירוב יועבר למינהל אכיפה זרים. כמו כן יש לסגור את תיק הבקשה, לבטל את הרישיון מסוג ב/1 כללי ככל שניתן מכוח נוהל זה, להוסיף הגבלה מסוג "מסורב שהייה", ולעדכן את סגירת התיק בגיליון הרישום הממוחשב.

5.2.0008	מספר נוהל	רשות האוכלוסין וההגירה
----------	-----------	------------------------

מספר נוהל:	5.2.0008
דף 10 מתוך 15	
תאריך עדכון:	1.10.2014

תחום:	אשרות	 רשות האוכלוסין וההגירה
נושא:	מתן מעמד לזר מכוח נישואין לאזרח ישראלי	

ד.3.ה. במידה ולא הגיעו בני הזוג ללשכה על אף שזומנו, יש לפעול בהתאם לאמור בסעיף הקודם, ואולם מכתב הסירוב יישלח בדואר רשום, שמספרו יעודכן בגיליון הרישום (עפ"י מדבקת הדואר).

ד.3.ו. במידה וסורבה הבקשה בטרם החל ההליך המדורג או במהלכו, יוכלו אותם המבקשים להגיש בקשה חדשה רק בחלוף שנה מיום בו ניתנה ההחלטה האחרונה בבקשה (סירוב הלשכה/ דחיית ערר פנימי/ החלטה שיפוטית המורה על דחיה או מחיקה של ההליך השיפוטי).

חריגים:

ד.1.3.ו. במידה וסורבה הבקשה בהיעדר מלוא המסמכים, ככלל תתאפשר הגשת בקשה חדשה לאחר יציאת המוזמן מישראל והצגת מלוא התיעוד שחסר בבקשה שנסגרה, גם במידה ולא חלפה שנה מן המועד בו סורבה.

ד.2.3.ו. כאשר בני הזוג מוכיחים כי מאז סירוב בקשתם חל בעניינם שינוי נסיבות מובהק, תתאפשר הגשת בקשה חדשה גם במידה ולא חלפה שנה מן המועד בו סורבה בקשתם הקודמת, לפי החלטת מנהל הלשכה.

ד.4. ישראלי ומוזמנת או ישראלית ומוזמן המצויים בהליך מדורג מכוח חיים משותפים בהתאם ל"נוהל הטיפול במתן מעמד לבני זוג של ישראלים, לרבות בני אותו מין" (נוהל מס' 5.2.0009), ונישאים במהלך ההליך, רשאים לאחר נישואיהם להגיש בקשה בהתאם לנוהל זה, ולהסב את ההליך המדורג להליך מדורג של בני זוג נשואים, בכפוף לעמידתם בהוראות נוהל זה, וכמפורט להלן:

ד.4.א. במידה והמוזמן עובר להליך המדורג של בני זוג נשואים כאשר ברשותו אשרת ב/1 מכוח ההליך המדורג במסגרת חיים משותפים - ישודרג מעמדו לרישיון ישיבת ארעי מסוג א/5, והמשך הטיפול בו יהיה בהתאם למפורט בנוהל זה, אך בכל מקרה עליו להשלים 4 שנים ברישיון ישיבת ארעי מסוג א/5 ברצף.

ד.4.ב. במידה והמוזמן עובר להליך המדורג של בני זוג נשואים כאשר ברשותו רישיון ארעי מסוג א/5 מכוח ההליך המדורג במסגרת חיים משותפים - יש להמשיך הטיפול בהתאם למפורט בנוהל זה, ואולם אין לספור 4 שנות שהייה ברצף ב-א/5 ממועד המעבר לנוהל זה, אלא מן המועד בו ניתן לו לראשונה רישיון ישיבת ארעי מסוג א/5 (במסגרת נוהל חיים משותפים).

5. ד. בקשה להזמנת בן/ת הזוג הזרה לישראל:

ד.5.א. מוזמן שנישא לאזרח ישראלי, שוהה בחו"ל ומעוניין להגיע לישראל על מנת לשהות לצד בן זוגו, מחויב הישראלי בהגשת בקשה מראש להזמנתו בטרם הגיעו לישראל, לרבות כאשר הנו נתין מדינה אשר לישראל יש עמה הסכם פטור מאשרת כניסה מוסדרת מראש.

ד.5.ב. הבקשה תוגש תוך עמידה בהוראות סעיף ג' לנוהל זה, ואולם במידה ומרכז חייהם של בני הזוג נהל בחו"ל טרם הגשת הבקשה, יש לדרוש ראיות להוכחת כנות קשר וניהול משק בית משותף במהלך השנה האחרונה שקדמה להגשת הבקשה.

5.2.0008	מספר נוהל	רשות האוכלוסין וההגירה
----------	-----------	------------------------

מספר נוהל: 5.2.0008
דף 11 מתוך 15
תאריך עדכון: 1.10.2014

תחום: אשרות	 רשות האוכלוסין וההגירה
נושא: מתן מעמד לזר מכוח נישואין לאזרחי ישראל	

ד.5.ג. ככלל, החלטה בבקשה להזמנת המוזמן לישראל תתקבל בתוך 45 יום ממועד הגשת הבקשה, לאחר וידוא עמידה בתנאים והדרישות שבנוהל זה ובחינה ראשונית של כנות הקשר עם בן הזוג הישראלי.

יחד עם זאת, במידה ונדרשת עמדת גורמים, לא תתקבל החלטה בבקשה בטרם תועבר עמדתם, אולם יש להודיע לישראלי בכתב בתוך 45 יום ממועד הגשת הבקשה על הצורך בעריכת בדיקות נוספות בטרם תתקבל החלטה בבקשתו. במידה ומתקבלות הערות גורמים, יש לפעול בהתאם ל"נוהל הערות גורמים" (נוהל מס' 5.2.0015).

ד.5.ד. במידה ובמסגרת בדיקת כנות הקשר נמצא כי לא הוצגו ראיות משכנעות להוכחת כנות הקשר או כי מדובר בנישואין פיקטיביים שנועדו לצורך הקניית מעמד בישראל, בסמכות מרכז אשרות בלשכה לסרב הבקשה. הודעה מנומקת בכתב על סירוב הבקשה תישלח לישראלי, בציון אפשרות הגשת ערר בהתאם לנוהל 1.6.0001.

ד.5.ה. במידה ומתעוררים ספקות בנוגע לכנות הקשר, ניתן על פי שיקול דעת מרכז אשרות בלשכה להעמיק את בדיקת כנות הקשר, בין היתר באמצעות עריכת ראיון (לישראלי בלשכה ולזר בנציגות ישראל הרלוונטית), אולם יש להודיע לישראלי בכתב בתוך 45 יום ממועד הגשת הבקשה על הצורך בעריכת בדיקות נוספות בטרם תתקבל החלטה בבקשה. במידה והוחלט על עריכת ראיון למוזמן בנציגות, על הלשכה להעביר לנציגות בכתב רקע והנחיות לצורך עריכת הראיון.

ד.5.ו. במידה והוחלט לאשר הבקשה, תעודכן ההחלטה ב"גיליון הרישום" ו"תיק הבקשות" והודעה על כך תישלח לישראלי. במידה והמוזמן הינו נתין מדינה הפטורה מאשרת כניסה המוסדרת מראש יהא עליו להציג את הודעת אישור הבקשה בביקורת הגבולות בהגיעו לישראל. במידה והנתין הינו נתין מדינה המחויבת באשרת כניסה מוסדרת מראש, תוברק לנציגות הרלוונטית בחו"ל אשרת ב/2 שתוקפה ל-30 ימים. במידה ולבקשה צורף קטין נלווה, יוברקו לנציגות גם פרטי הורהו המוזמן.

ד.5.ז. במהלך 30 הימים שלאחר כניסת המוזמן לישראל, על המבקשים לפנות ללשכה לצורך תיאום המשך הטיפול בבקשתם למעמד בהתאם להוראות נוהל זה.

ד.6. כאשר בן הזוג הזר בארץ ובני הזוג מעוניינים לצאת לחו"ל להינשא:

ד.6.א. כאשר בני הזוג שוהים בישראל וטרם נישאו וטרם הגישו בקשה להסדרת מעמד מכוח הקשר הזוגי אך בכוונתם לצאת לחו"ל ולהינשא, במידה והמוזמן שוהה בישראל כחוק, באפשרותו להגיש בקשה לאשרת כניסה חוזרת על מנת לצאת לחו"ל ולהינשא. הבקשה תוגש ותטופל בהתאם לתנאים והדרישות המפורטים בנוהל 5.2.0009.

ד.6.ב. לאחר עמידה בתנאים ובדרישות נוהל 5.2.0009, בהיעדר מניעה לפיו ובכפוף לבחינה ראשונית של כנות הקשר, בסמכות רע"נ אשרות בלשכה לאשר מתן אשרת ב/2 ל-3 חודשים ואשרת כניסה חוזרת לישראל.

5.2.0008	מספר נוהל	רשות האוכלוסין וההגירה
----------	-----------	------------------------

מספר נוהל: 5.2.0008
דף 12 מתוך 15
תאריך עדכון: 1.10.2014

תחום: אשורות	 רשות האוכלוסין וההגירה
נושא: מתן מעמד לזר מכוח נישואין לאזרח ישראלי	

ד.7. כאשר שני בני הזוג שוהים בחו"ל:

- ד.7.א. על בני הזוג לפנות לנציגות ישראל במדינת מוצאו של המוזמן ולהגיש בקשה מסודרת לכניסת המוזמן לישראל, לרבות כאשר המוזמן הינו נתין מדינה הפטורה מאשרת כניסה מוסדרת מראש.
- ד.7.ב. הבקשה תוגש תוך עמידה בהוראות סעיף ג לנוהל זה, ואולם במידה ומרכז חייהם של בני הזוג נוהל בחו"ל טרם הגשת הבקשה, יש לדרוש ראיות להוכחת כנות קשר וניהול משק בית משותף במהלך השנה האחרונה שקדמה להגשת הבקשה.
- ד.7.ג. לאחר הגשת הבקשה במלואה תיבחן הבקשה על ידי הקונסול. ככלל, החלטה בבקשה תתקבל בתוך 45 יום ממועד הגשת הבקשה, לאחר וידוא עמידה בתנאים והדרישות שבנוהל זה ובחינה ראשונית של כנות הקשר בין בני הזוג לרבות בדרך של עריכת ראיון לשני בני הזוג.
- ד.7.ד. במידה ובמסגרת בדיקת כנות הקשר נמצא כי לא הוצגו ראיות משכנעות להוכחת כנות, בסמכות הקונסול לסרב הבקשה.
- ד.7.ה. הקונסול יבחן הבקשה על מכלול נסיבותיה, ובמידה התרשם בשלילה מכנות הקשר הזוגי או כי מדובר בנישואין פיקטיביים שנועדו לצורך הקניית מעמד בישראל, תסורב הבקשה. יחד עם זאת, במידה וקיים חשש לכנות הקשר, רשאי הקונסול להתנות אישור הבקשה לכניסה לישראל בהפקדת ערבות (בנקאית/במזומן) בסך 30,000 ₪ אשר תופקד ביחידת הערבויות בלשכת הרשות בנתב"ג.
- ד.7.ו. אם יש צורך בעמדת הגורמים (משטרה ושב"כ) – יש להמתין עד למתן תשובתם.
- ד.7.ז. לאחר עמידה בכל התנאים המפורטים לעיל – ניתן לאשר אשרת כניסה ורישיון ביקור מסוג ב/2 בתוקף ל- 30 ימים אשר במהלכם על המבקשים לפנות ללשכת הרשות האזורית להמשך הטיפול בעניינם.

ד.8. ההליך המדורג

- ד.8.א. לאחר אישור הבקשה, למעט בבקשה של תושב אזור, יוענק למוזמן ולקטין הנלווה ככל שצורף לבקשה, רישיון לישיבת ארעי מסוג א/5 שתוקפו לשנה, אשר יוארך כמפורט להלן, לתקופה מצטברת בסך 4 שנים. לצורך כך, יש למלא שאלון מרשם, להקימו בתיק אדם ברישום חדש, לבצע קישור תיקים לדרכונו של המוזמן ולהנפיק לו תעודת זהות ארעית.
- ד.8.ב. תושבי האזור מטופלים בהתאם להוראת השעה, ולפיכך לאחר אישור הבקשה למוזמן שהנו תושב האזור, תימסר לו ע"י הלשכה הפניה לקבלת היתר שהייה ממינהל התיאום והקישור (מת"ק) הרלוונטי (אש/145), ובמקביל יועבר דיווח על כך למת"ק. יודגש כי תעודת הזהות הפלסטינית תישאר בידי המוזמן.
- ד.8.ג. במהלך ההליך המדורג, לפני כל הארכת תוקף רישיון לישיבת ארעי או היתר מת"ק (לפי העניין), ייערך ראיון לשני בני הזוג וכן תיערכנה בדיקות עדכניות של כנות קשר הנישואין והמשך קיומו, קיום מרכז חיים משותף בישראל והיעדר מניעת גורמים (ביחס למבקשים ולקטינים נלווים שגילם עולה על 14).

5.2.0008	מספר נוהל	רשות האוכלוסין וההגירה
----------	-----------	------------------------

מספר נוהל:	5.2.0008
דף	13 מתוך 15
תאריך עדכון:	1.10.2014

תחום:	אשרות	 רשות האוכלוסין וההגירה
נושא:	מתן מעמד לזר מכוח נישואין לאזרחי ישראל	

ד.8.ד. ככלל, תוקף רישיון לישיבת ארעי מסוג א/5 (למוזמן שאינו תושב אזור) או היתר מת"ק (למוזמן שהנו תושב אזור) שיינתן בכל הארכה יהא לשנה אחת, בכפוף לעמידה בהוראות נוהל זה. **יחד עם זאת**, לתושב אזור שהגיש בקשה למעמד מכוח נוהל זה לפני יום 31.12.06 ובקשתו אושרה והוא מחזיק בהיתרי מת"ק מכוח בקשה זו, ניתן לאשר מתן היתר מת"ק לשנתיים וזאת בכפוף לעמידה בכל התנאים הדרושים להארכת תוקף רישיון/ היתר מת"ק, בהעדר מניעה ביטחונית ופלילית, ובכפוף לשינוי נסיבות ככל שיתעוררו בעניינו של המבקש. יש לעדכן כל הארכה בתיק בקשות, וככל שמדובר בהארכת רישיון מסוג א/5 יש לעדכן גם בתיקו של המוזמן – חוצץ רישיון.

ד.8.ה. לתושב אזור אשר החל בהליך מדורג טרם כניסת הוראת השעה לתוקף וקיבל מכוחו רישיון לישיבת ארעי מסוג א/5 אשר תוקפו מוארך מאז, יוענק הרישיון על גבי דף נפרד בלבד (על/11) ולא על גבי דרכון פלסטיני.

ד.8.ו. יודגש כי על המבקשים לפנות ללשכה בה מתנהל תיקם שלושה חודשים לפני תום תוקפו של כל רישיון/היתר, לצורך המשך הטיפול והארכת תוקפו. לאחר פנייה כאמור תקבע הלשכה למבקשים תור לפגישה במחלקת אשרות להמשך הטיפול בעניינם במועד שיחול **לא יאוחר משלושה חודשים מיום פנייתם ללשכה**. במידה ולאחר קיום הפגישה עימם במחלקת אשרות לא ניתן יהיה לקבל לאלתר החלטה בבקשתם להארכת הרישיון/ היתר למשך שנה, למרות שהמבקש פעל כנדרש בהתאם להוראות נוהל זה, יוארך תוקף הרישיון/היתר שבידו לתקופה של חצי שנה **בכפוף להיעדר הערות גורמים**.

ד.8.ז. למוזמנים בעלי דרכון ירדני שאינו זמני אין להדביק מדבקת רישיון לישיבת ארעי מסוג א/5 בדרכוניהם הירדנים, ויש להסתפק במתן תעודת זהות ארעית בציון תוקף הרישיון ועדכון הקובץ בהתאם.

ד.8.ח. מנהלת תחום אשרות זרים במטה הרשות רשאית, בנסיבות מיוחדות על פי שיקול דעתה, לקצר כל תקופה שנקבעה על פי נוהל זה, מטעמים מיוחדים שירשמו. בקשות מתאימות תועברנה מן הלשכה למנהלת תחום אשרות זרים, באמצעות הדסק הרלוונטי בצירוף המלצתו.

ד.8.ט. במידה ונותק הקשר בין בני הזוג או במידה ובן הזוג הישראלי נפטר, יש לפעול על פי נוהל הפסקת הליך מדורג הרלוונטי (5.2.0017 או 5.2.0019).

ד.9. סיום ההליך

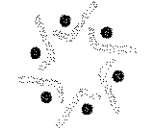
ד.9.א. בהתאם להוראת שעה, אין לשדרג את מעמדו של מוזמן שהנו תושב אזור או נתין אחת המדינות המנויות בתוספת, וניתן להמשיך ולהאריך מדי שנה את תוקף ההיתר או הרישיון המצוי בידו.

ד.9.ב. מוזמן שאינו תושב האזור מחוייב להודיע ללשכה 3 חודשים לפני תום 4 שנות שהייתו ברישיון לישיבת ארעי מסוג א/5, ולאחר בירור עם נציגות מדינתו, איזה מעמד הוא מבקש לקבל בתום ההליך המדורג - אזרחות ישראלית או רישיון לישיבת קבע. הגשת הבקשה מותנית בנוכחות אישית של שני בני הזוג.

5.2.0008	מספר נוהל	רשות האוכלוסין וההגירה
----------	-----------	------------------------

מספר נוהל: 5.2.0008
דף 14 מתוך 15
תאריך עדכון: 1.10.2014

תחום: אשרות	 רשות האוכלוסין וההגירה
נושא: מתן מעמד לזר מכוח נישואין לאזרח ישראלי	

- 1) במידה ומבקש רישיון לישיבת קבע, יש לפעול בהתאם להוראות נוהל מתן רישיון לישיבת קבע (5.2.0023). הגשת הבקשה מותנית בנוכחות אישית של שני בני הזוג.
- 2) במידה ומבקש אזרחות, יטופל כמפורט להלן בכפוף לנוכחות אישית של שני בני הזוג בכל שלבי הטיפול.
- ד.9.ג. יש לבדוק כי לא חל כל שינוי בנסיבות הבקשה, ובכלל זה יש לבדוק את גיל הקטין הנלווה ולוודא כי לא מצויה בתיק הודעת התנגדות מצד הורה הנוסף של הקטין למתן אזרחות ישראלית לקטין. במידה והקטין הנלווה בגר במהלך תקופת ההליך המדורג, עליו להגיש בקשה נפרדת להתאזרחות ולעמוד בתנאים החלים על הורה המוזמן, ובמסגרת הטיפול בבקשתו יש לבחון, בין היתר, את זיקותיו להורה שאליה נלווה.
- ד.9.ד. יודגש כי לא תאושר בקשתו של קטין נלווה להתאזרחות במידה ולא השלים לפחות שנתיים ברישיון לישיבת ארעי מסוג א/5.
- ד.9.ה. יש לערוך בחינה עדכנית של קיומו וכנותו של קשר הנישואין, קיומו של מרכז חיים משותף בישראל ועמדות גורמים עדכניות, בהתאם להוראות נוהל זה. בשלב זה אין לדרוש דרכון זר בתוקף.
- ד.9.ו. במידה וקיימת מניעה פלילית או ביטחונית, יש לפעול בהתאם לנוהל הערות גורמים (5.2.0015).
- ד.9.ז. במידה ולא מתמלאים כל תנאי הבקשה להתאזרחות, או כאשר מתעורר ספק בנוגע לכנות הקשר או לקיום מרכז חיים בישראל, רשאי מנהל הלשכה לאשר הארכה בשנה נוספת של הרישיון לישיבת ארעי מסוג א/5. במידה ובתום שנת הארכה עדיין קיימת מניעה לאישור הבקשה, תועבר הבקשה להחלטת הדסק במטה.
- ד.9.ח. במידה והבקשה עומדת בכל תנאי ההתאזרחות, לרבות שהייה בישראל במשך 3 שנים מתוך 5, ומתוכן שנתיים אחרונות ברציפות (למעט חופשות קצרות), בסמכות מנהל הלשכה, בהמלצת ועדה לשכתית, לאשר סיום ההליך המדורג והעברת הבקשה לשלב ההתאזרחות. לצורך כך יש להכין סיכום תיק תוך התייחסות להתרשמות מכנות קשר הנישואין, קיום מרכז חיים בישראל וכוונת השתקעות עתידית בישראל, ולוודא שכל המסמכים הומצאו וכל הבדיקות הנדרשות נערכו. פרטי הבקשה יעודכנו בתיק בקשות וכן בגיליונות הרישום של הישראלי והמוזמן, וכן של הקטין הנלווה ככל שצורך להליך.
- ד.9.ט. על המוזמן לעמוד בכל תנאי ההתאזרחות על פי סעיף 7 לחוק האזרחות והבקשה תטופל בהתאם להוראות "נוהל הטיפול בבקשות להתאזרחות לפי סעיפים 5-8 לחוק האזרחות" (נוהל מס' 4.4.0001), למעט הדרישה לויתור על אזרחות קודמת.
- ד.9.י. הבקשה להתאזרחות תטופל בלשכת הרשות בה התנהל תיקם של המבקשים עד כה. לצורך טיפול בבקשה להתאזרחות יש לפתוח במערכת אביב תיק בקשה ממוחשב חדש מסוג התאזרחות, וככל שלבסוף תאושר הבקשה להתאזרחות, ניתן יהא לסגור את שני תיקי הבקשות.
- ד.9.יא. יש לבדוק כי לא חל כל שינוי בנסיבות הבקשה, שאין הגבלה למתן שירות, לבדוק את גילאי הקטינים הנלווים, ולוודא כי לא מצויה בתיק הודעת התנגדות למתן אזרחות לקטינים ע"י ההורה הנוסף. במידה והקטינים הנלווים בגרו במהלך תקופת הנוהל המדורג, עליהם להגיש בקשה נפרדת להתאזרחות ללא

5.2.0008	מספר נוהל	רשות האוכלוסין וההגירה
----------	-----------	------------------------

מספר נוהל:	5.2.0008
דף 15 מתוך 15	
תאריך עדכון:	1.10.2014

תחום:	אשרות	
נושא:	מתן מעמד לזר מכוח נישואין לאזרח ישראלי	

גביית אגרה נוספת (הנלווים כלולים באגרת ההורה) והם יידרשו לעמוד באותם התנאים שנדרשו הוריהם (ע"פ סעיף 7 לחוק האזרחות).

ד.9.יב. יש לוודא חתימת שני בני הזוג על כל התצהירים הנלווים לבקשה וההצהרות וכן כי אין מניעה פלילית וביטחונית עדכנית להתאזרחות.

ד.9.יג. יש להכין סיכום תיק תוך התייחסות להתרשמות מכנות הנישואין מרכז החיים בישראל וכוונת השתקעות העתידית בישראל.

ד.9.יד. בסמכות מנהל הלשכה לאשר את הבקשה לאחר קבלת המלצות הוועדה הלשכתית. במידה ואושרה הבקשה יוזמנו המבקש והקטין הנלווה מעל גיל 16 (באם נלווה) בכתב להצהרת אמונים בהתאם לנוהל 4.4.0006. במידה ולא אושרה הבקשה – יש לשלוח תשובת סירוב מנומקת בכתב בציון האפשרות להגשת ערר בהתאם לנוהל קליטת בקשות ועררים (1.6.0001).

ד.9.טו. לאחר השלמת פעולת הצהרת האמונים ניתן לאשר ההתאזרחות. יש לוודא כי שני בני הזוג יהיו נוכחים במועד הצהרת האמונים ומתן האזרחות.

ד.9.טז. יש לשנות למזמן את סמל האזרחות בקובץ ל-40, לקטינים סמל אזרחות 44, ולנלווה שבגר תוך כדי ההליך סמל אזרחות 40 (בתוספת הערת "אחר" - קטין שבגר).

ד.9.יז. יש להנפיק תעודת זהות חדשה וכן ספח חדש בציון האזרחות הישראלית.

ד.9.יח. עם תום הטיפול בבקשה יש לתייק התיקים בארכיב ולסגור את שתי הבקשות במערכת אביב.

ד.9.יט. במידה ובן הזוג המתאזרח מבקש דרכון ישראלי, יש לפעול בהתאם לנוהל הטיפול בבקשה לדרכון למתאזרח (3.3.0004).

ה. תחולה

בקשות שהוגשו לפני מועד עדכון נוהל זה וטרם נתקבלה החלטה לגביהן תטופלנה בהתאם לתנאי נוהל זה.

ו. החוק וסעיפיו

ו.1. סעיף 7 לחוק האזרחות, התשי"ב-1952.

ו.2. חוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952.

5.2.0008	מספר נוהל	רשות האוכלוסין וההגירה
----------	-----------	------------------------

מש/3

צילום נוהל מס' 5.2.0009 "נוהל
הטיפול במתן מעמד לבני זוג של
אזרחים ישראלים, לרבות בני
אותו מין"

מספר נוהל: 5.2.0009
דף 1 מתוך 7
תאריך עדכון: 7.10.2013

תחום: אשרות	 רשות האוכלוסין וההגירה
נושא: מתן מעמד חיים משותפים	

נוהל הטיפול במתן מעמד לבני זוג של ישראלים, לרבות בני אותו מין

א. מטרת הנוהל

לקבוע את אופן הטיפול בבקשות למתן מעמד לבן זוג זר (להלן "המוזמן") של אזרח ישראלי או בעל רשיון לישיבת קבע בישראל, המקיים חיים משותפים ללא נישואין (ידועים בציבור), וכן בני זוג מאותו מין שנישאו או שמקיימים חיים משותפים ללא נישואין (ידועים בציבור).

לתשומת לב – במצבים בהם ידוע שלא מקובל לקיים קשר של חיים משותפים (ידועים בציבור) אלא רק קשר נישואין, וכן במקרים בהם מתעורר חשד כי מדובר בבני זוג נשואים במסווה של ידועים בציבור (למשל על מנת לעקוף את האיסור על ביגמיה), יש לערוך בדיקה מקיפה ותשאול מעמיק כמפורט להלן על מנת לוודא שאין מדובר בקשר של נישואין.

בכל שלב משלבי הטיפול בבקשה, במידה ומתקבלות הערות גורמים יש לשים לב לתחולת נוהל הערות גורמים (5.2.0015) ולפעול בהתאם להוראותיו.

ב. תנאים ודרישות

על מגיש הבקשה לקיים את התנאים הבאים:

- 1.ב בקשה לקבלת/הארכת רשיון ישיבה (אש/3).
- 2.ב נוכחות אישית של שני בני הזוג בלשכה חובה.
- 3.ב תמונות חזותיות של כל אחד מבני הזוג.
- 4.ב תעודת זהות של בן הזוג הישראלי.
- 5.ב דרכון זר של המוזמן, בתוקף לשנתיים.
- 6.ב תיעוד ציבורי של המוזמן, מקורי, מאומת (מתורגם במידת הנדרש) כדלהלן:
 - ↔ תעודת יושר של המוזמן (הכוללת גם שמות מקוריים) מעודכנת שהונפקה בשנה האחרונה.
 - ↔ במידה ובוצעו שינויי שם (פרטי/משפחה) של המוזמן, יש להציג תעודה ציבורית המעידה על שינויי שם.
 - ↔ תעודות ציבוריות המעידות על מצב אישי נוכחי וקודם של המוזמן.
 - ↔ תעודת לידה של המוזמן.
- 7.ב הוכחות לקשר ולחיים משותפים (תמונות משותפות, מכתבים מקרובי משפחה וחברים, חוזה שכירות, חשבונות משותפים וכל מסמך אחר שיידרש, עפ"י שיקול דעת הלשכה, בהתאם לנסיבות המקרה).

5.2.0009	מספר נוהל	רשות האוכלוסין וההגירה
----------	-----------	------------------------

מספר נוהל: 5.2.0009
דף 2 מתוך 7
תאריך עדכון: 7.10.2013

תחום: אשרות	 רשות האוכלוסין וההגירה
נושא: מתן מעמד חיים משותפים	

8.ב. מכתבים והמלצות לגבי היכרות בני הזוג מבני משפחה וחברים. יש לצרף צילום ת. זהות של כל ממליץ.

9.ב. מכתב הסבר מבני הזוג על חייהם המשותפים, אופן ומשך היכרותם.

10.ב. תצהיר של בני הזוג על אמיתות החומר שהוגש ועל חובת בני הזוג להודיע ללשכת רשות האוכלוסין על כל שינוי בנסיבות. (נספח א – תצהיר)

11.ב. כשמדובר באזרחי חבר מדינות (חב"מ) או מזרח אירופה (מזא"ר) תידרש המלצת לשכת הקשר (בני הזוג יפנו ללשכת הקשר ע"י לשכת הרשות לקבלת חו"ד).

12.ב. ככלל, מצבם האישי של הישראלי ושל המוזמן צריך להיות פנוי (גרוש, אלמן, רווק) – במידה ואחד מבני הזוג עודנו נשוי, יש לפעול בהתאם להוראות סעיף ג.12.

13.ב. הצהרה חתומה ע"י המוזמן (נספח ב') כי ידוע לו שאם בתוך 45 יום לא יומצאו המסמכים המבוקשים, בקשתו מבוטלת ותישלח הודעת סרוב על הסף בהתאם. למנהל הלשכה סמכות להאריך מועד זה לפי שיקול דעתו.

13.ב.א. במידה ובפועל לא יומצאו המסמכים בתום 45 יום ע"י המבקשים, תישלח ב"דואר רשום" הודעת סירוב על הסף (נספח ג' – הודעת סרוב על הסף מהלשכה).

13.ב.ב. במידה המסמכים המבוקשים הוגשו ללשכה רק לאחר התקופה האמורה של 45 יום, יש לפתוח בקשה חדשה תוך גביית אגרה מתאימה בהתאם ללוח האגרות, אולם תנאי להגשת בקשה חדשה כאמור הינה הצגת המסמכים שחסרו בבקשה שנסגרה ואלמלא יוצגו לא תאושר פתיחת תיק חדש.

14.ב. תשלום אגרה - השירות כרוך בתשלום אגרה כמפורט בלוח אגרות.

ג. הליך הטיפול

1.ג. עובד לשכת הרשות המקבל את טופס הבקשה יזהה את המבקשים, יאתר תיקם במערכת "אביב" יבדוק את פרטי הבקשה של המזמין והמוזמן למול מערכת "אביב" ובכללם פרטי כניסות ויציאות של הזר המוזמן - לרבות מעברים פנימיים במידת הצורך- חוצץ "אשרות" תיק זר במערכת "אביב" (סירובים ואישורים אל מול הקונסוליה בחו"ל) ויעדכן הבקשה במערכת בגיליון רישום ובתיק בקשות של המזמין והמוזמן, יבדוק המסמכים הרלבנטיים ואמיתותם ויצרפם לתיק וכן יוודא שהמוזמן ממלא אחר כל התנאים הנדרשים. באם פרטי המוזמן אינם מופיעים בקובץ זרים או לחילופין לא מעודכנות הארכות של רשיון הישיבה שלו, יש לעדכן את כל הפרטים, כולל הארכות, ולבצע קישור תיקים באם נדרש. במידה ולא קיים תיק יש לפתוח תיק חדש.

5.2.0009	מספר נוהל	רשות האוכלוסין וההגירה
----------	-----------	------------------------

מספר נוהל: 5.2.0009
דף 3 מתוך 7
תאריך עדכון: 7.10.2013

תחום: אשרות	 רשות האוכלוסין וההגירה
נושא: מתן מעמד חיים משותפים	

2.ג עובד לשכת הרשות יבדוק האם קיימות הגבלות למוזמן (כרם, רותם/רשב"ג וכו'). במקרים בהם קיימת הגבלה למוזמן מסוג רותם/כרם/רשב"ג או שהורחק בעבר מישראל, ככלל יש לוודא כי חלפו חמש שנים ממועד תחילת ההגבלה. במידה ולא חלפו 5 שנים ולאחר בדיקת הסיבה להרחקתו/עברו של המוזמן, תועבר הבקשה על פי המלצת מנהל הלשכה להתייעצות עם דסק אשרות במטה רשות האוכלוסין.

3.ג במידה והמוזמן שוהה בארץ שלא כחוק/ הוצא נגדו צו הרחקה/ קיבל מעמד בישראל בעבר מכוח נישואין או חיים משותפים ורישיונו בוטל בגין פיקטיביות הקשר הזוגי/ תום הקשר הזוגי/ קיבל מכתב סרוב אחר עם דרישת יציאה מישראל, תועבר הבקשה להחלטתו של מרכז אשרות בלשכה.

4.ג יש לבדוק פרטי הישראלי אל מול "תיק אדם". במידה ויש הגבלה/הערה בנוגע לרישיון הישיבה שלו בישראל או כל הגבלה אחרת, תועבר הבקשה להתייעצות עם דסק אשרות במטה הרשות.

5.ג יש להעביר שאילתא למשטרה על עבר פלילי ומידע מודיעיני לגבי בן הזוג הישראלי, ובמידה ונדרש גם לגורמי הביטחון. שאילתא לגבי הזר יש להעביר באם הזר שוהה בישראל.

6.ג במידה והמוזמן ממדינות אבחון עליו למלא טופס קורות חיים מלא אשר יועבר לגורמי הביטחון לאבחון וקבלת המלצתם. במידה והמוזמן ממדינת סיכון, תחילת הטיפול בו מותנית באישור מנכ"ל הרשות. הבקשה תועבר למנכ"ל באמצעות ראש הדסק במטה הרשות. במידה ואושרה הבקשה ע"י המנכ"ל על המוזמן למלא טופס קורות חיים מלא שיועבר לגורמי הביטחון לקבלת המלצתם.

7.ג במידה ונתקבלו הערות גורמים (לרבות מידע על תיקי מב"ד) יש לפעול בהתאם להוראות נוהל הערות גורמים (5.2.0015).

8.ג במידה והמוזמן מחזיק ברישיון ישיבה תקף, יוארך הרישיון הקיים עד לסיום הבדיקות בבקשה. במידה והמוזמן אינו מחזיק ברישיון ישיבה תקף, אין להרחיקו עד לסיום הבדיקות בבקשה. לתשומת לב – זר שתלויה ועומדת בעניינו בקשה מכוח נוהל זה, ונפתחו נגדו הליכי אכיפה, ייערך בירור מול הלשכה הרלוונטית, על ידי מינהל אכיפה זרים ולאחר מכן יוחלט לגבי המשך הליכי האכיפה נגדו (בהתאם לנוהל הוצאת צו משמורת 10.3.0001 ונוהל הוצאת צו הרחקה 10.4.0001).

8.ג.א. במידה והמוזמן שוהה ברישיון מסוג "ב/1 סיעודי" תקף, יש לדרוש מכתב מהמעסיק כי ידוע לו שהמוזמן הגיש בקשה להסדרת מעמד בישראל בהתאם לנוהל זה, והוא מעוניין להמשיך להעסיקו.

5.2.0009	מספר נוהל	רשות האוכלוסין וההגירה
----------	-----------	------------------------

מספר נוהל: 5.2.0009
דף 4 מתוך 7
תאריך עדכון: 7.10.2013

תחום: אשרות	 רשות האוכלוסין וההגירה
נושא: מתן מעמד חיים משותפים	

ג.8.ב. במידה והמוזמן סיים עבודתו אצל מעסיק סיעודי, יוחלף רישונו לרישיון מסוג ב/2 עד לקבלת החלטה בבקשתו בהתאם לנוהל זה.

ג.8.ג. במידה ובעת הגשת הבקשה מחזיק המוזמן ברישיון תקף (ב/1 או א/5) שקיבל בהליך מדורג מכוח קשר זוגי קודם שנותק, תחילה יש לבטל רישונו הקיים בהתאם להוראות נוהל 5.2.0017, מאחר שמדובר בהליך שהופסק. לאחר מכן, יינתן לו רישיון מסוג ב/2 עד לסיום הבדיקות בבקשתו החדשה מכוח נוהל זה.

מובהר בזאת כי ככל שתאושר הבקשה החדשה, יהא עליו להתחיל בהליך מדורג חדש מכוח בן הזוג החדש.

ג.9. החלטה לאישור הבקשה וכניסת בני הזוג להליך המדורג, תתקבל לאחר בדיקה מקיפה ומעמיקה, לרבות ראיון אישי בהתאם לנוהל עריכת ראיונות (5.1.0013), לגבי המרכיבים המצטברים הבאים:

ג.9.א. כנות הקשר הזוגי בין בני הזוג והמשך קיומו.

ג.9.ב. בדיקת מרכז חיים משותף בתחום מדינת ישראל.

ג.9.ג. היעדר מניעה ביטחונית או פלילית לאישור הבקשה. במידה ותשובות הגורמים עדיין בתוקף אין צורך בפניות חדשות, אלא אם כן יידרש אחרת בהתאם לנסיבות. כאמור לעיל, במידה ונתקבלו הערות גורמים (לרבות מידע על תיקי מב"ד) יש לפעול בהתאם להוראות נוהל הערות גורמים (5.2.0015).

ג.10. במידה ומצבם האישי של שני בני הזוג הינו "פנוי", ולאחר בדיקת כנות הקשר, קיומו של מרכז חיים משותף בישראל והיעדר מניעת גורמים, רע"ן אשרות יערוך סיכום תיק בצירוף התרשמותו והמלצתו מכנות הקשר ויעביר הבקשה להחלטת מרכז אשרות בלשכה.

ג.11. השתכנע מרכז אשרות שאכן מדובר בחיים משותפים ובקשר זוגי כן ואמיתי, יאשר מתן אשרת ב/1 כללי למוזמן למשך לשנה. במידה והתרשמות מרכז אשרות מכנות הקשר הינה שלילית ו/או לא נמצא מרכז חיים משותף בישראל, תסורב הבקשה. במידה וקיים חשש לכנות הקשר, רשאי מרכז אשרות להתנות אישור הבקשה בהפקדת ערבות (בנקאית/במזומן). גובה הערבות ייקבע בהתאם לנוהל ערבויות (5.1.0004).

ג.12. במידה ומצבו האישי של אחד מבני הזוג/שניהם מופיע כ"נשוי", יש לתשאל במסגרת הראיון גם בנוגע לבלעדיות וייחודיות הקשר בין בני הזוג וכן בנוגע למאמציו של בן הזוג הנשוי להתיר נישואיו. בנוסף יתבקש בן הזוג הנשוי להמציא ראיות לנסיבותיו להתיר נישואיו, וזאת באמצעות תעודות ציבוריות מקוריות, מאומתות ומתורגמות.

5.2.0009	מספר נוהל	רשות האוכלוסין וההגירה
----------	-----------	------------------------

מספר נוהל: 5.2.0009
דף 5 מתוך 7
תאריך עדכון: 7.10.2013

תחום: אשרות	
נושא: מתן מעמד חיים משותפים	

ג.12.א. ככל שיימצא כי ההתרשמות מכנות הקשר, ייחודיותו ובלעדיותו הינה חיובית (ובמקרה בו בן הזוג נשוי, יימצא כי בן הזוג הנשוי נוקט במאמצים ובנסיונות כנים ואמיתיים להתרת נישואיו), יוכח מרכז חיים משותף בישראל ולא תימצא מניעה פלילית ו/או בטחונות, תועבר הבקשה באמצעות הדסק להחלטת ראש תחום אשרות וזרים במטה הרשות בצירוף המלצת מנהל הלשכה. בסמכות ראש הדסק לסרב להעביר את הבקשה לבחינת ראש תחום אשרות, במידה והתיעוד להוכחת נסיונות התרת הנישואין יימצא בלתי קביל.

ג.12.ב. במידה ולא תוכח כנות קשר ו/או לא יוכח קיומו של מרכז חיים משותף בישראל, בסמכות מרכז אשרות בלשכה לסרב הבקשה כמפורט לעיל בסעיף ג.11. (ללא קשר למצב האישי) במידה ותימצא מניעת גורמים, יש לפעול בהתאם לנוהל הערות גורמים.

ג.13. במידה והוחלט לסרב הבקשה, יש להזמין את שני בני הזוג ללשכה ולמסור להם הודעת סירוב מנומקת בכתב עם דרישה ליציאת המוזמן מן הארץ בתום 30 ימים. במקרים בהם המוזמן שוהה באופן בלתי חוקי יש לדרוש יציאתו בתוך 14 ימים. לא הגיעו בני הזוג ללשכה, יש לשלוח את מכתב הסירוב "בדואר רשום" למבקשים.

ג.14. יש לעדכן בתיק זר ובתיק בקשות שהבקשה סורבה ב"מסורב שהייה" כאשר תוקף ההגבלה יהיה לחמש שנים ולהוסיף הכללה. יש לשלוח עותק ממכתב הסירוב למינהל האכיפה לזרים, בציון סיבת הסירוב ומועד היציאה שנדרש מהמוזמן.

ג.15. במידה וסורבה הבקשה בתחילת ההליך או במהלכו, ניתן יהיה להגיש בקשה חדשה של המבקשים רק בחלוף שנה מיום בו ניתנה ההחלטה האחרונה בבקשה (סרוב הלשכה/ דחיית ערעור/ דחיית עתירה לבית המשפט).

חריגים:

ג.15.א. במידה וסורבה הבקשה על הסף בהיעדר מלוא המסמכים (כאמור בסעיף ב.14 לעיל), תתאפשר הגשת בקשה חדשה רק לאחר הצגת התיעוד שחסר בבקשה שנסגרה, גם במידה ולא חלפה שנה מן המועד בו סורבה על הסף.

ג.15.ב. כאשר בני הזוג מוכיחים כי מאז סירוב בקשתם חל בעניינם שינוי נסיבות מובהק תתאפשר הגשת בקשה גם במידה ולא חלפה שנה מן המועד בו סורבה בקשתם הקודמת, לפי החלטת מנהל הלשכה.

5.2.0009	מספר נוהל	רשות האוכלוסין וההגירה
----------	-----------	------------------------

מספר נוהל: 5.2.0009
דף 6 מתוך 7
תאריך עדכון: 7.10.2013

תחום: אשרות	 רשות האוכלוסין וההגירה
נושא: מתן מעמד חיים משותפים	

16.ג במידה והמוזמן הגיש בקשה נוספת/מקבילה לקבלת מעמד בישראל בהתאם לנוהל אחר, המוזמן יתבקש לבחור הליך אחד בו תטופל בקשתו לקבלת מעמד בישראל וזאת באמצעות מכתב מפורט בו יצהיר באיזה הליך בוחר להמשיך הטיפול ומהן טענותיו והבקשה השנייה תיסגר.

ההליך המדורג:

17.ג כאשר המזמין הוא אזרח ישראלי:

17.ג.א. במידה והוחלט לאשר הבקשה תוענק למוזמן אשרת ב/1 כללי בתוקף לשנה.

17.ג.ב. לאחר שנה בה שהה המוזמן באשרת ב/1, ובכפוף לבדיקת מרכז חיים, כנות קשר, והמשך קיום חיים משותפים, וכן בהיעדר מניעה פלילית/ ביטחונית/ אחרת והחזקת דרכון זר תקף (לשנתיים לפחות), יוארך תוקף האשרה מסוג ב/1 לשנה נוספת ובסך הכל 3 שנים במצטבר. יודגש כי בתום כל שנה תיערכנה בדיקות כמתואר לעיל של חיים משותפים בישראל וכנות קשר במלואן, תוך בדיקות גורמים וקיום ראיון מעמיק.

17.ג.ג. לאחר 3 שנים בהן שהה המוזמן באשרת ב/1 כללי, בהיעדר מניעה של כנות קשר/מרכז חיים משותף בישראל/ביטחונית/פלילית/אחרת והחזקת דרכון זר תקף (לשנתיים לפחות), ישודרג מעמדו של הזר לתושב ארעי מסוג א/5 לשנה, אשר בסיומה בהיעדר מניעות כאמור יוארך בשנה נוספת ובסך הכל 4 שנים במצטבר במעמד זה, כאשר בתום כל שנה תיערכנה בדיקות כמתואר לעיל של חיים משותפים וכנות קשר במלואן, תוך בדיקות גורמים וקיום ראיון מעמיק.

18.ג כאשר המזמין הוא תושב קבע:

אופן הטיפול בבקשה יהא כמפורט לעיל, אולם תקופת ההליך המדורג תהא 4 שנים באשרת ב/1 ולאחריהן 5 שנים ברשיון לשיבת ארעי מסוג א/5, בכפוף לעמידה בתנאי נוהל זה ובהיעדר מניעה בבדיקות בעדכניות שתיערכנה משנה לשנה.

19.ג בבקשה ע"ס מסמכי נישואין מאל סלבדור:

תחילה יש לבדוק כי הוצגו מסמכי נישואין מקוריים מאומתים ומתורגמים כמפורט להלן:
 ↪ נישואין שנערכו בעיריה – תעודת נישואין + פרוטוקול שנערך בעיריה.
 ↪ נישואין שנערכו ע"י נטריון ציבורי – חוזה נישואין שנערך ע"י נטריון ציבורי על גבי נייר פרוטוקולים (בהתאם להנחיות מחלקת מרשם).

5.2.0009	מספר נוהל	רשות האוכלוסין וההגירה
----------	-----------	------------------------

מספר נוהל: 5.2.0009
דף 7 מתוך 7
תאריך עדכון: 7.10.2013

תחום: אשרות	 רשות האוכלוסין וההגירה
נושא: מתן מעמד חיים משותפים	

לאחר שהוצגו מסמכי נישואין קבילים מאל סלבדור, במהלך בדיקת הבקשה לגופה תינתן למוזמן אשרת ב/1 לחצי שנה שאינה נמנית בתקופת ההליך המדורג.

אופן הטיפול בבקשה יהא כמפורט לעיל, אולם תקופת ההליך המדורג תהא שנתיים באשרת ב/1 ולאחריהן 4 שנים ברשיון לישיבת ארעי מסוג א/5, בכפוף לעמידה בתנאי נוהל זה ובהיעדר מניעה בבדיקות העדכניות שתיערכנה משנה לשנה.

בשלושת סוגי ההליך המדורג:

20.ג מובהר כי באחריות בני הזוג להגיש הבקשה להארכת האשרה מדי שנה בלשכת רשות האוכלוסין האזורית, 90 ימים טרם תום תוקף רישיון השהייה הנוכחי.

21.ג בתום התקופה המצטברת של ההליך המדורג הרלוונטי, באפשרות בני הזוג להגיש בקשה לקבלת רישיון לישיבת קבע אשר תטופל עפ"י נוהל מספר 5.2.0023 ובכפוף לעמידה בכל התנאים הנדרשים ובהיעדר מניעה לפי נוהל זה.

22.ג במידה וההליך הופסק מסיבה כלשהי ובדרכונו של המוזמן מצויה אשרת שהייה תקפה מכוח נוהל זה, על עובד הרשות בלשכה לבטל האשרה/רישיון במערכת "אביב" וכן בשני קווים מלכסנים ולהטביע חותמת רשות האוכלוסין וחותרמת "מבוטל-Cancel" על גבי המדבקה. אם לא הגיע המוזמן ללשכה יש לשלוח לו מכתב לכתובתו הידועה בדואר רשום ולהודיע לו כי רישיונו בוטל ונדרש לעזוב את ישראל עד למועד שהוחלט. מנהל הלשכה רשאי לאשר תמי"ל ליציאה מן הארץ ללא אשרת חוזר, במקרים בהם מצוי מסמך נסיעה לא תקף למוזמן/אין מסמך נסיעה.

ד. תחולה:

בקשות שהוגשו לפני מועד עדכון נוהל זה וטרם נתקבלה החלטה לגביהן – תטופלנה בהתאם לתנאי נוהל זה.

ה. החוק וסעיפיו

חוק הכניסה לישראל התשי"ב-1952

ו. נספחים

1. בקשה להארכת רישיון ישיבה / החלפת סוג אשרה (אש/3)
2. נספח א – תצהיר
3. נספח ב – דרישה להשלמת מסמכים
4. נספח ג - הודעת סרוב

5.2.0009	מספר נוהל	רשות האוכלוסין וההגירה
----------	-----------	------------------------

